

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség Kárász-utca 9.
Telefonszám: 305.
Egyes szám ára 10 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN
egész évre . K 24— félévre . . K 12—
negyedévre K 6— egy hónapra K 2—

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDÉKEN
egész évre . K 28— félévre . . K 14.—
negyedévre K 7— egy hónapra K 2'40

Kiadóhivatal Kárász-utca 9.
Telefonszám: 81.
Egyes szám ára 10 fillér.

Szeged, 1914.

III. évfolyam 78. szám.

Péntek, április 3.

A román-akarát.

A román kormány félhivatalos lapjában az *Indépendance Roumaine*-ben foglalkozik azokkal a beszédekkel, melyek a román liga minapi gyűlésén olyan élesen támadták Ausztriát és Magyarországot. A félhivatalos közlemény azonban inkább befelé védekezik, mint kifelé s a monarchiaellenes szónokoknak inkább dicséretét, mintsem lecáfolását avagy megrovását foglalja magában. A Liga gyűlésén egyes felszólalók s közöttük aktív katonák arról beszéltek, hogy elkövetkezik az az idő, amikor a román katonák be fognak vonulni Erdélybe és Bukovinába s ezzel szemben az *Indépendance Roumaine* magasztalja azt az eszmét, amely a Liga szónokainak ajkán kifejezésre jutott. Azt írja:

„A legmélyebb tisztelettel viseltetünk ama polgártársaink iránt, akik nemes érzéstől indítva nemes ügyért szállnak sikra, amely minden román lélekben mély visszhangra talál. De miért vonják kétségbe azoknak a férfiaknak hazafiságát, akik Románia külső ügyeinek intézéséért a felelősséget viselik? Vajjon ezek kevésbé jó románok, mint a népgyűlések szónokai? Azok az országok, amelyek a külső politika vezetését kiragadták a felelős miniszterek kezéből s a közvélemény ingadozásainak rendelték alá, súlyosan megadták az árát az elkövetett hi-

báknak. Románia nagy erőfeszítéseket tesz, hogy minden állammal a legjobb viszonyban éljen, anélkül, hogy a saját érdekeit alárendelje más állam érdekeinek s abban fáradozik, hogy lojális támasztéka legyen az európai békének. Ezt a politikai elhelyezkedést a román állam felelős tényezői állapították meg ekképpen. Az utca izgalma, ha még oly nemes érzésből táplálkozik is, nem változtathat azon a felfogáson, amely a mai diplomáciánkról és a dolgok állásáról uralkodik.“

A román kormány tehát csak arra szorítkozik, hogy magyarozza és mentegesse a maga diplomáciai bölcsességét, de egy szóval sem utasítja vissza a Liga szónokainak és katonai résztvevőinek a monarchia ellen intézett támadásait, sőt még dicséri őket, hogy mily nemes forrásból fakad az agitációjuk. Ez méltán kelt megütközést nemcsak nálunk Magyarországon, hanem Ausztriában is. Ott is fölvetik azt a kérdést — a legélesebb formában a *N. Fr. Pr.* — hogy barátunk-e Románia vagy sem? Mert ha Romániában szabadon lehet fölhipni a polgárságot és a katonaságot arra, hogy álljon készen, amikor ütni fog az óra, a Bukovinába és Erdélybe való bevonulásra: akkor végre is követelnünk kell a mi viszonyunk nyílt és őszinte tisztázását. A hármasszövetséghez tartozik-e Románia, vagy sem és barátunk-e vagy ellenségünk: ezt a kérdést

tisztázni kell. Mert ha barátunk, akkor kérdenünk kell, hogy miért nem szállnak szembe az ilyen izgatással és miért nyílvánítják Bukarestben félhivatalosan nemes eszmének az Erdélybe és Bukovinába való bevonulásnak gondolatát? Ha pedig ezt eltűri, sőt magasztalja a román kormány: akkor mire való nekünk az ámitó diplomáciai barátság Románia részéről?

Besszarábiában könyörtelenül nyomja a román a muszka hatalom, de Oroszország ellen egy hang se hallatszott a Liga gyűlésén s a szónokló katonák nem irányították a román sereget Besszarábia határai felé. Csak Magyarország ellen és Ausztria ellen tajtékzott romániai — barátaink gyűlése. Nos, az ilyen barátságból nem kérünk.

Antonescu, a román hazafi s vele együtt számos más honfitársa különben azt is reménylik, hogy a közel jövő mégis megteremti a *második Svájcot*. Ebben tehát a magyar radikálisok is megnyugodhatnak. De már azt alig hihetjük, hogy őket is ne nyugtalanítaná egy kevéssé az a másik beszéd, amelyet Boerescu az egyszerű és zord ezredes mondott, akinek, mint jó katonának, nincs beszélő tehetsége, „aki csak sortűzet és atakot tud vezényelni, de ennek öt perc alatt meg van az eredménye“. Ah, az egyszerű és félelmetes ezredes, habár úgy tűnik föl, hogy egy kicsit henceg is, — nem

A kis ólomkatona.

Irta: Robert W. Sneddon.

A nap forrón süttött le Brüsszel utcáira és én céltalanul bolyongtam. Nézegettem a házakat és figyeltem a várost. Valaki gyöngéden megérintette a karomat.

— Ne mozduljon uram, — mondta egy vékonyka hang mellett — egy darázs van a gallériján. Ha megengedi, majd én elkergetem. Na, már el is ment!

Meglepetve néztem az alacsony emberkét, akinek ráncos arca, vörös szemhéjai és nedves pillái voltak. Rögtön ráismertem a tipikus nyugalmazott angol katonára. Sötétkék ruhája térdben és könyéken erősen ki volt kopva, de különben ragyogott a tisztaságtól. Fekete nyakkendőjében ezer lyuk volt a lovat ábrázoló nyakkendőtüttől. Sárga szalmakalapkot viselt s keztyűs kezében sétapálcát tartott.

— Legyen szerencsém egy kis hűsítőre, uram — mondtam udvariasan, miután megköszöntem szivességét. — A nap nagyon forrón tűz le ránk, egy kis hideg ital nem fog megártani.

Arcán némi borulat tükröződött, majd így szólt:

— Köszönöm uram, de máris elkéstem a dolgomról. Örülök, hogy szivességet tehettem önnek. — Megemelte a kalapját s büszke tartással ment tovább. Észrevettem, hogy erősen rátámaszkodik a botjára és a lábai reszkető öregek.

Egy héttel később antikvárius boltja előtt vitt el az utam. A boltból éppen akkor jött ki az öreg katona. Kezében pénzt szorongatott, amit hirtelen zsebébe csuszított, mikor meglátott engem. Biztosan kedves könyveitől vált meg épen.

Odaléptem hozzá.

— Ezuttal ne utasítsa vissza a meghívásomat, uram, mondtam megemelve a kalapomat. — Már ebédelt! Milyen kár. Hát talán tud egy helyet, ahol jó fekete kávé kapni?

Rámnézett, majd elmosolyodott.

— Aha, maga az én darázsos barátom! — mondta. — Gyöngé már a szemem, nem ismertem meg azonnal. Hát jó, menjünk el, egy kis kávéházat tudok itt a közelben. Régen van már Brüsszelben?

— Három hete. És ön?

— Oh, én már sokkal régebben. Már egészen otthon érzem magam itt. Kedves emberek a belgák, ugy-e? Nos, itt is vagyunk.

Előre engedtem s amint beléptünk a kávéházba, egy öreg pincér sietett elénk.

— Hogy van az ezredes ur? — kérdezte meghajolva.

A kis öreg leült.

— Öregsziünk . . . öregsziünk . . . — mondta, — már nem vagyunk kadétek, hiába! Hát a maga reumája mit csinál, Adolphe? Elmúlt? Nagyon helyes, nagyon helyes.

Adolphe elsietett, hogy fekete kávé hozzon.

— Öreg katona ez is — mondta nekem az ezredes. — Sokat beszélünk vele Water-

looról. Milyen kár, hogy én nem lehettem ott. A kis káplár mellett küzdöttem volna. Nagy ember volt, a dicsőség vértengerében fürdött, de Waterloonál hiába, nagy hibát követett el. Mert nézze kérem, ha Groudyt ott is hagyja minden parancs és rendelet nélkül . . . de Hougomontra rábizni egy zászlóalj! . . . Tegyük föl, hogy Ney ideáll a tüzerekkel és hetvenkét ágyuval.

Két óra hosszat lázasan magyarozott nekem és én mindvégig figyelmesen hallgattam. Vékonyka hangja tüzelt az izgalomtól és a márványasztalon lázasan húzott csatavonalakat.

Már kialudt a szivarja, akkor vette csak észre, hogy mi minden van az asztalon. Ceruzával húzott sok-sok vonal, közbe gyújtószálakból a katonák és ágyuk. Hirtelen belésöpörte a gyufákat a skatulyájukba és fölállt. A fölállás azonban nem ment olyan könnyen. Belekapaszkodott a szék támlájába, mire én fölugrottam, hogy segítek neki. De ő legyintett a kezeivel és magától állt mégis föl.

Azt mondtam, hogy majd hazakisérem, de hallani se akart róla.

— Köszönöm, fiam . . . ne fáradjon — mondta. — Majd hazajutok én így is. Öreg embernél már nem megy másképp a dolog. Néha elszédül egy kicsit. De azért nincs semmi baj. Nagyon jól elszórakoztunk.

— Valóban jól — feleltem én meggyőződéssel. Soha nem tanultam még ilyen sokat ilyen rövid idő alatt. Mikor láthatom újra az ezredes urat?

kertel, nem diplomatizál, hanem nyíltan ki mondja, ami minden jó románnak a szívében fekszik: elkövetkezik majd a pillanat s akkor sorakozni a zászlók alá és megindul az erdélyi havasok felé! Mert szép az a második Svájc, de sokkal szebb és kívánatosabb az Erdéllyel kibővült Románia. S ide vezetne a „magyar Svájc.“ Ezt pedig talán a magyar radikálisok sem akarnák. S ezért van igaza Tiszának, aki a románoknak s egyéb nemzetiségeknek békét, méltányos engedményeket hirdet, de széthúzó törekvésekkel szemben éreztetni tudta és tudja majd a magyar állam erejét.

Tisza István gróf — mint a lapok hírül adták ma, — Bécsben hosszú tanácskozást folytatott Berchtold gróf külügyminiszterrel. Azt hisszük, Románia ilyenén főlháborító viselkedéséről és a monarchia további magatartásáról és a jövő eshetőségeivel szemben leendő berendezkedéséről lehetett szó a két státusférfin között. Mert, hogy Tisza cikke Oroszország ambíciójáról vagy nagyravágásáról tette szükségessé a miniszterelnök bécsi útját, a mi nálunk is mellesleg szólva egy sajtóhibával súlyosított félreértést és korrekturái hibát okozott: azt naiv és gyermekes mesének tartjuk.

Az osztrák 14. szakasz. Bécsből jelentik: A *Fremdenblatt* egy prágai lap ama jelentésével szemben, hogy miniszteri tisztviselőkből összeállított bizottság új képviselőházi házszabályokat szerkeszt, amelyeket azután a 14. szakasz alapján oktrojálnak, illetékes oldalról szerzett értesítés szerint megállapítja, hogy ez a híjjával van minden tényleges alapnak.

— Maga jó fiu — mondta. — Szívesen hallgatja az egyedülálló vén ember fecsegéseit. Jó fiu! Ha föl akar keresni, jöjjön ide délután . . . mindig itt talál ilyenkor. Igazán sajnálom, de nincs névjegy nálam. Martin a nevem. Isten vele, fiam. Hagyja csak, majd én fizetek. Menjen mulatni! Ha én is fiatal lennék! Viszontlátásra!

Mialatt az utcákat róttam, mindig rá gondoltam. Milyen gentleman és milyen lelkes! Nagyon megszerettem őt.

Sajnos, váratlanul el kellett utaznom három hétre Hollandiába és így nem mehettem el a kis kávéházba. De mikor visszatértem Brüsszelbe, első dolgom volt fölkeresni a találkozó helyünket.

Adolph egy levelet nyújtott át nekem.

— Már egy hete itt fekszik, uram — mondta.

A levelet az ezredes ur írta és arra kér benne, hogy látogassam meg, mert beteg.

Alig akartam hinni szemeimnek, mikor a jelzett házhoz megérkeztem. Nagy bérkaszárnya volt ez a külvárosban, előtte piszkos gyerekek játszadoztak.

— Itt lakik az ezredes ur? — kérdeztem egy gyerektől.

— Második emelet, négy. Az utolsó ajtó, volt a felelet. — Barátja neki az ur?

— Igen.

Mi okozta az ulsteri forradalmat?

— Vallás, nemzet és profit. —

(Saját tudósítónkiól.) Az ulsteri protestáns nacionalisták ellentállása a homerule ellen tisztára vallási és politikai mozgalomnak látszik. Azonban minden e fajta küzdelem mögött föl lehet fedezni a gazdasági rugókat is, amelyek vallási és nemzeti eszmék köntösében jelentkeznek. Az ulsteri gazdasági élet fejlettségének nagy része van a homerule ellen irányuló harcban. A *harc központja nem az egész Ulster tartomány, hanem Belfast*, amely az egész Nagybritannia egyik legfejlettebb ipari városa és London, Liverpool és Bristol után Anglia legnagyobb kikötője.

Belfastban két nagy ipar van, a *hajóépítés és a vászonszövőipar*. A Hurland et Wolf-féle hajóépítő-vállalat a világ legnagyobb hajógyára, amely 15,000 munkást foglalkoztat. A hajóépítőipar természetesen Angolország, Amerika, Németország számára építi a hajókat és csak egészen kis részüket az ir kereskedelem számára. Ez azt jelenti, hogy ez a nagyipar ir földön telepedett ugyan meg, de egyáltalán nem ir ipar. Így hát a belfasti hajóépítőipart szerfölött erős gazdasági kapcsok fűzik a nagy angol közgazdasági élethez. Ugyanez a vászonszövőipar helyzete is, amely sok ezer munkást foglalkoztat. Ez az ipar azért települt meg Belfastban, mert a nedves éghajlatnak kedvező hatása van a fehérítésre. Kicsiny vállalatokból hatalmas iparágga fejlődött ki ez is, de ezzel együtt bizonyos tekintetben túlnőtt Irország határain. Az ir mezőgazda ez iparág számára csak kevés kender tud száritani, mert ez az iparnövény árfolyamában szerfölött ingadozik és az ir mezőgazdák inkább olyan művelési ágakra tértek át, amelyek kevésbé vannak a piaci áringadozásoknak alávetve. A belfasti szövőgyárak nyersanyag szükségletük egy részét Oroszországban, más részét Belgiumban szerzik

be. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy a belfasti vászonkereskedők és kereskedők így okoskodnak: miért vessük mi, akik a nagy brit gazdasági életnek részesei vagyunk, alá magunkat egy olyan képviselőháznak, amely gazdaságilag visszamaradott parasztok szövataiból alakul ki és amelyben minden valószínűség szerint nacionalista ügyvédek és papok lesznek a képviselők.

Amig egészen érthetők és osztályérdekeikkel összhangzatosak a vállalkozók készülődései: a munkások majdnem mindenben érdekeik ellen cselekszenek. És így a vallási fanatizmus lázától gyötört országban a munkásoknak az a tragikus sors jutott osztályrészüll, hogy ők viselik azoknak a harcoknak minden kártevését, amelyek az ő számukra semmi haszonnal nem is járhatnak. Az Ulster-kérdés bizonyos tekintetben munkáskérdés is. Munkások alkotják azokat az önkéntes csapatokat, amelyek Sir Edward Carson vezérlete alatt vérüket is hajlandók ontani, csak hogy a Nagybritanniával való állami egység továbbra is fönmaradjon. A belfasti munkások abban a sakkjátszmában, amelyet a konzervatívok az államhatalom meghódításáért kezdtek meg, a parasztok szerepét játsszák, amelyeknek az a föladatuk, hogy a királynak és a futónak előnyomulását földözék. 1886-ban, az első homerule tárgyalásakor *hátvan munkás esett el* Belfast utcáin. És valószínű, hogy most még sokkal több proletárvér fog folyni, ha az angol reakció vissza nem hökken föllépésének eddigi következményeitől. A homerule hívei is elismerik, hogy a nacionalista párthoz csatlakozott munkások komolyan veszik a katonai készülődéseket. Ezek a munkások meg vannak győződve arról, hogy a *homerule azt jelenti, hogy Irország a pápa uralma alá kerül* és hogy ez az ő számukra valami borzasztó, rettenetes szerencsétlenséget jelent. De maguk sincsenek tisztában azzal, hogy mifajta szerencsétlenség az, amelytől annyira félnek. Nem is gondolatok, hanem érzések, hagyományok, elfogultságok vezetnek ezeket a munkásokat. A

— Az ezredes ur nagyon beteg. Már egy hete jár hozzá az orvos.

Rohantam föl a lépcsőkön. Mindenütt szegénység kiáltott felém, amerre néztem a házban. Benyitottam az ajtón és szegényes, szűk szobában, keskeny ágyán mozdulatlanul fekve láttam meg az ezredesét. Vékony keze erőtlenül csüngött le az ágyról s az arca viaszszárga volt. Aludt. Leültem melléje a székre és körülnéztem a szobában. Szegénység, de ragyogó tisztaság mindenfelé. Az ablakban cserépvirág, a falakon újságból kivágott csataképek. Egyik sarokban az ezredes toilles-asztala, rajta fésű, kefe és egyéb apróságok.

Mialatt ott üldögéltem, fölébredt és rám esett a tekintete.

Boldogan mosolygott.

— Csak most jöttem vissza külföldről — mondtam neki, — különben már rég eljöttem volna.

Reszkető keze megkereste az enyémet.

— Jó fiu maga, — mondta. — Ugy látszik ezuttal megver az ellenség . . . az Élet urával csatázok most.

Megsimogattam a kezét. Ugy meg voltam hatva, hogy szó nem jött az ajkaimra.

Még akkor este meghalt. Egy boritékban találtam pénzt, mely a temetésére volt szárvna. Adolphé és én voltunk az egyetlen evászolók. Nekem vérzett a szívem, hogy

nem volt csákó és kard a koporsóján s úgy éreztem, pótolhatatlan mulasztás történt, mikor nem löttek bele a sírjába.

Mikor visszatértem a lakásába s az íróasztalát rendezgettem, egy nekem címzett levélre bukkantam.

„Édes fiam, — írta benne az ezredes, — a könyveimet magára hagyom, legyen emléke annak a kellemes órának, melyet együtt töltöttünk. Nincs senkim s így senkinek sem tartozom felelősséggel. Most haldoklom s úgy érzem, magának meg kell vallanom valamit. Katona volt a vérem, a vágyam és ambícióm. Én magam sohase voltam az. Már régóta csak az az öröm éltet, hogy annak tartanak az emberek s magam is elhiszem magamról, hogy az voltam. Mikor kicsi gyermek voltam, ólomkatonákkal játszottam háborusdit, most már évek óta magam játszom a kis ólomkatonák szerepét. Bocsásson meg és gondoljon szeretettel rám.

John Martin.“

Az írásai közt volt egy igazolvány, a mely szerint ötven évig hűséges hivatalnok volt egy börgyárnak Londonban.

De azért, ha a könyveit olvasgatom, vagy a csataképeit nézem, sohase John Martin, a hivatalnok van előttem, hanem Martin ezredes, a hős, aki haláláig jellemes és hős maradt a zászlójához. Az ő tragikuma volt, hogy csak ólomkatonát faragott belőle az élet.

Olcsóságuk, tartósságuk és szépségük révén ország hírűvé vált szegedi BUTOROK
első kézből, nagy választékban csakis az
Egyesült Műasztalosok Butorraktárában Szegeden, Tisza-Lajos körut 19. szám alatt
kaphatók, esetleg részletfizetésre is,

nagy hajóépítő műhelyekben különös féltelenséggel jelentkezik ez a türelmetlenség. Az egyik nagy hajóépítőgyár (Wockmann et Clook) tulajdonosa szítja ezt a gyűlölséget. Ez az ur munkásait a gyártelepen gyakorlatoztatja — bizonyosan része van ebben annak is, hogy ezalatt a munkások nem is gondolnak bérkövetelésekre. De igazságtalanság volna azt állítani, hogy az összes protestáns munkások ilyen türelmesek más hitű és véleményű munkástársaikkal szemben. Csak hogy a fanatikus kisebbség valósággal terrorizálja a más érületű többséget. Gyakran megtörténik, hogy a protestáns munkások képviselőválasztásoknál katolikus demokratára szavaznak protestáns reakcióssal szemben. Így például *Devlin*, ir nacionalista, aki demokratának és munkásképviseelőnek vallja magát, Belfast egyik kerületét képviseli, amelyet protestáns munkások szavazata nélkül nem tudott volna meghódítani.

De ennek ellenére nagy munkástömegek készülődnek a „papisták” ellen való harcra, amelyet a nacionalisták ellen irányuló élet-

halál küzdelemnek fognak föl. Ezek a tömegek egyrészt nem hiszik azt, hogy az angol kormány az ulysteri lázadást, de másrészt abban bizakodnak, hogyha ez mégis megtörténik, akkor *Németország, mint protestáns állam segítségére fog jönni haderejével a protestáns Ulszternek, amely nem akar a papisták uralma alá kerülni.* Bizonyos, hogy az ilyen középkori vallásos világnézetben élő népességnek kevés érzeke van koruk szociális kérdései iránt. Ezek úgy vélekednek, hogy minden bajnak a vallás az oka. Szerintük Irország azért szegény és iparilag fejletlen, mert katolikus. Így gondolkodnak a protestáns ulysteriek. Arról hallani sem akarnak, ami pedig történelmi tény, hogy Irország angol urai mesterséges eszközökkel fejlesztették az ulysteri vászonipart és tönkretették a katolikus irvidékek gyapotiparát, csak azért, hogy az Ulszterben táborozó csapatoknak nagy gazdasági hátréjük legyen. A vallási és nacionalista gondolatok uralma természetesen eltereli a belfasti munkások figyelmét gazdasági érdekeikről.

40 házat el akarnak temetni Rókuson.

— Forrong a lakosság. — Indítvány az áprilisi közgyűléshez. —

(Saját tudósítónktól.) A rókusi városatyák és az érdekelt polgárság holnap este a Módos-féle vendéglőben gyűlést tartanak, amelyen szembe akarnak helyezkedni a mérnökségnek azzal a szándékával, hogy a Rókuson levő Fertő-utcát az eszményi nivó magasságára töltsék föl. Ha ez megtörténik. A rókusiak szerint *negyven épületet temetnek el a föld alá*, ugyannyira, hogy még a kapukat sem lehet majd kinyitni.

A Fertő-utca feltöltéséről éppen a legutóbbi közgyűlésen volt szó. *Kormányos Benő dr.* tett indítványt, hogy a közgyűlés akadályozza meg, hogy a Fertő-utcát az eszményi nivó magasságára töltsék föl. Hangsúlyozta az indítványozó, hogy az érdekelt rókusi polgárság kívánságának ad kifejezést, amikor a közgyűléshez fordul ezzel a kérelmével, mert abban az esetben, ha a Fertő-utcát az eszményi nivó magasságára töltik fel, ez nemcsak az illető háztulajdonosoknak, hanem az érdekelt lakosságnak is kárára lesz. A köztisztasági telep már az eszményi nivó magasságán van s a mérnökség azért akarja a Fertő-utcát is ilyen magasságra feltölteni, hogy a Fertő-utca csatornáját a köztisztasági telep csatornájába bekapcsolhassák. *Kormányos Benő dr.* kérte a közgyűlést, hogy ezt se engedje meg, hanem utasítsa a mérnökséget, hogy a Fertő-utca csatornáját a Szücs-utca csatornájába kapcsolják bele. *Tóth Mihály* főmérnök ezzel szemben arra hivatkozott, hogy az építési szabályrendelet előírja, hogy csakis az eszményi nivó magasságán szabad építkezni, a mérnökségnek tehát kötelessége megakadályozni az ennél alacsonyabb építkezéseket. A közgyűlés végül is a főmérnök felfogásával egyező tanácsi javaslatot fogadta el s ezzel — láthatólag — el is intéződött az ügy.

Most aztán *Kormányos Benő dr.* az érdekeltnek nevében írásbeli indítványt nyújtott be az áprilisi közgyűléshez, amelyben újra szóvá teszi a Fertő-utca feltöltését. Az indítvány ez:

Nagyságos Polgármester Ur!

Kérem az alábbi indítványomat az áprilisi közgyűlés napirendjére kitűzni.

Indítványozom sürgős és azonnal való felfüggesztését a Fertő-utca feltöltésének, ugyisintén indítványozom, hogy a köztisztasági telep csatornája ne a Szücs-utcai fedett csatornába, hanem a Makkoserdő-sor mellett levő nyílt árokba vezettessék, illetve kapcsoltsák be és a megkezdett bekapcsolási munkálatokat azonnal szüntessék be. Indítványomat élő szóval kívánom indokolni. Mély tisztelettel *Kormányos Benő dr.*

Munkatársunk felkereste *Tóth Mihály* főmérnököt, akinél érdeklődött az ügy mi- benléte és részletei felől. A főmérnök a következőket mondotta:

— Nekünk a csatornafénéssel 5.40 méter magasságig kell menni. Ehhez hozzájön még 80 centiméter, ez a csatorna magasság, azután 15 centiméter, ez a csatorna boltozat és a kövezet 45 centiméter. Ez összesen 6.85 méter, a legminimálisabb magasság, amelynél kisebb a feltöltés nem lehet. A végleges, vagyis az eszményi nivó magassága 6.95 méter volna. *Az tehát tény, hogy majdnem az eszményi nivó magasságára akarjuk feltölteni a Fertő-utcát, ezzel szemben az építési engedélyeket csakis úgy adhatjuk ki, ha az építendő a 6.95 méteres magasság betartására kötelezi magát. Ha lesz valami eltérés a Fertő-utcaiban, úgy ezzel csakis a pincéket temetjük be, de ez se lesz nagy baj, mert az építési engedélyben ki van mondva, hogy a pincét lakásnak használni nem szabad.* Ugyanez az esetünk volt a Hétvezér-utca feltöltése alkalmával is, mint most a Fertő-utcánál s akkor még röpirat is jelent meg a feltöltés ellen. S íme, most még sincs semmi baj. Ha lesznek majd pincék, amiket el kell temetni, erről mi nem tehetünk, miért építik úgy, hogy az a szabályrendelettel ellenkezik? *Ha vannak olyanok, akik renitenskednek és csalnak, hát az ő káruk lesz.*

— Hát a mérnökség nem kíséri figyelemmel a építkezéseket? — kérdeztük.

— Dehogyan is nem, csak néha nem vesszük észre idejekorán, hogy ki, hogyan épített és mennyiben tér el a szabályrendelet-től. És ha néha nem vesszük észre, erről se tehetünk, mert puskás örököt nem állíthatunk minden épülő házhoz.

Igy fest az ügy a főmérnök világításában. Ezekután ismét csak a közgyűlés dönt- het, hogy melyik részen van az igazság.

A főrendiház ülése.

— Tisza a román kulturligáról. —

(Saját tudósítónktól.) A főrendiház ma délben ülést tartott, melyen először is a ten- geri hajóstársaságok állami segítéséről szóló törvényjavaslatokat tárgyalta. A javasla- tok ellen *Desseffy Aurél* gróf szólalt föl, aki az ország gazdaközönségének álláspont- ját tolmácsolta s főként az ausztráliai és ma- rokkói járatok állami segítését kifogásolta. *Harkányi János* báró kereskedelmi miniszter beszéde után a főrendek a javaslatokat meg- szavazták.

A mai ülésen napirendre került a ten- gerparti területek kisajátításáról szóló tör- vényjavaslat is, amellyel kapcsolatban *Tomasics Miklós* volt horvát bán és *Tisza Ist- ván* gróf miniszterelnök is felszólalt. *Tisza* gróf természetesen kiemelte, hogy a magyar államot illeti a kisajátítási jog és szolt ar- ról, hogy a horvátoknak nyugtalanságra nincs okuk.

A mai ülés fontos kérdése a *román pak- tum* ügye, illetve a *román kulturliga* ismeretes támadása volt. *Károlyi Gyula* gróf szó- lalt föl az Emke föliratával kapcsolatban és azt a szenzációs kijelentést tette, hogy *az erdélyi határokon az oláh lakosságot föl- fegyverezték*, úgy, hogy minden család el van látva fegyverrel és lövészekkel.

Tisza István gróf azonnal válaszolt és mende-mondának nevezte ezt s elismerte, hogy a kormány figyelmét is föl hívták erre a dologra, a kormány vizsgálatot indított, de kiderült, hogy nem így áll a helyzet és kár beszélni s izgalmakat okozni ilyen ten- denciózus hírekkel. A *román kulturliga* mi- napi támadására tért ki és azt mondta, hogy *a román kulturliga támadásával a román kormány absolute nem azonosította magát* és így semmi diplomáciai tárgyalásról se le- het beszélni.

Az ülésről ez a tudósítás szól:

Jósika Samu báró tizenegy óra után nyitja meg az ülést. Az elnök meleg sza- vakkal emlékezett meg *Gruics Mihály* ká- rolyvárosi püspök és *Somsich Imre* gróf el- hunytáról. Emléküket megörökítik a mai ülés jegyzőkönyvében.

Napirenden vannak a *tengerhajóstarsa- ságok állami segítéséről szóló törvényjavas- latok.*

Desseffy Aurél gróf a javaslatokat nem tartja edőszerőeknek. 1917-ben járnak le ke- reskedelmi szerződéseink, nem helyes tehát kereskedelmi politikánkunkat prejudikálni, annál kevésbé, mert Ausztriával kötött ki- egyezésünk is 1917-ben jár le. *Mivel egyetlen utunk a külföldre Fiume felé vezet, arra nagy sulyt kellene helyezni.* Másrészt teher- viselési képességünkhöz mérve azok a szub- venciók, melyeket ezek a javaslatok megál- lapítanak, túlságosan nagyok. Ausztria sok- kal gazdagabb állam, mint Magyarország, mi nem tarthatunk vele lépést a tengeri ha- józás segítésében. A javaslatok megokolá- sában nincsen kiténtetve, hogy mennyi Ma- gyarországnak és mennyi Ausztriának a for- galma Ausztráliába és mennyi Marokkóba, így tehát nem is igen lehet hozzászólni ah- hoz, hogy a szubvenciók összege mennyivel haladja meg a megengedhető mértéket. Ért- hetetlen, hogy egy olyan miniszter, akinek közzgazdasági ismeretei köztudomásuk, hogy tehetette magáévá az ilyen törvényjavasla- tokat? Kell lenni valami oknak, ami ezt meg- magyarázza. Ez az ok más nem lehet, mint- hogy a *Lukács László-féle* kormánytól egy- szerűen át kellett venni ezeket a törvényja-

vaslatokat. A szóló nincs abban a helyzetben, hogy a javaslatokat elfogadhatná.

Harkányi János báró kereskedelmi miniszter arra hivatkozik, hogy a tárgyalás alatt levő javaslatok a képviselőházi viták után már nagyon is ismertek, nem akar tehát visszaélni a főrendek türelmével és nem akarja bővebben kifejteni e javaslatoknak szükségességét.

A miniszter fölfogása szerint az Ausztriával való kiegyezésnek nem prejudikálnak a tengerhajós szerződések, sőt éppen a kiegyezésre való tekintettel nagyon helyesen járt el a kormány, hogy már előre gondoskodott a kivitelnek Ausztriától való függetlenítéséről és a tengeri úton való kivitel biztosításáról. Az lett volna helytelen, ha a kormány csak az utolsó órában igyekezett volna a külföldi forgalom biztosításáról gondoskodni.

A tengerhajóstársaságaink nehéz úttörő munkát végeztek. Amikor végre odajutottak, hogy munkájuknak gyümölcsét is élvezzék, akkor a tengeri hajózást visszafejleszteni nagyon helytelen dolog volna. Majd azt fejtegeti a miniszter, hogy az ausztráliai gyapjubehozatal jutenyéztésünkre nézve nem veszedelmes és hogy a marokkói járatok nagyobb segítségét kivitelünk fejlődése teljesen megokolja.

A javaslatot elfogadták.

A *tengerparti kisajátítás* kérdése következett ezután.

Mihálovics Antal volt az első felszólaló. A tengerparti kisajátítás kérdése horvát kérdés, lévén horvát tengerpartról szó. Illetve: a tengerpartnak s lakosságának, városának saját belső ügye elsősorban.

Tomasićs Miklós volt horvát bán szólt ezután a kérdéshez. A kiegyezés értelmében nem hozhat kisajátítást a magyar állam.

Tisza István gróf miniszterelnök azonnal válaszol. Hogy kit illet a kisajátítási jog, arról felesleges vitázni, ugymond, azt a kiegyezés biztosította és meg is szabta. Citálja az erre vonatkozó törvényt.

A horvátokat az utóbbi időben mindenféle dolgokkal igyekeznek újra nyugtalanítani, — folytatta. — Elmondhatja, hogy nyugtalanságra nincs semmiféle ok. Kéri a javaslat elfogadását, ami megtörténik.

Következett a napirend javaslatának tudomásul vétele után az **EMKE** fölirata a román paktum kérdésében. Az Emke erdélyi egyesület a magyarok jogának Erdélyben való teljes biztosítását kéri.

Károlyi Gyula gróf szólalt föl e kérdésnél. Nem fogadja el Tisza miniszterelnöknek magyarozatát, melyet teljesen ismer már a képviselőházi tudósításokból. A képviselőházban behatóan foglalkoztak a kérdéssel. Most arra tér ki, hogy a *Romanul* az erdélyi románok paktumtárgyalásaira célozva, világosan megírta, hogy az erdélyi románok külön pártban tömörülnek és nem a magyar állam érdekeiért küzdenek. A paktumtárgyalás pontjai is világosan megszabták, hogy a románok nem akartak mást, mint békét kötni a *Tisza*-kormányval, hogy önálló pártérdekeiket, amelyek külön román érdekek a magyar államra való tekintet nélkül, azokat keresztülvígyék.

Károlyi Gyula gróf azután azt mondta, hogy a román parasztság a magyar állam gyűlöelője és a román parasztságot a határon fölfegyverezték máris. Mindtöbb az olyanok száma, akik fegyverrel vannak felszerelve, világos, hogy a magyarok ellen.

Tisza István azonnal válaszol. Ha a román parasztságot tényleg úgy látnák el fegyverrel és lőszerral, ahogy azt Károlyi Gyula gróf mondja, az esetben a kormány tudná és meg is tenné kötelességét. Kósza hírek voltak és vannak a fegyverezésről, úgy, hogy a kormány figyelmét is fölhívták, a kormány vizsgálatot indított és kiderült, hogy a kósza hírek nem felelnek meg a valóságnak.

A *bukaresti kulturliga* vasárnapi nagygyűlésére, illetve az ott elhangzott magyarellenes támadásra tért ki ezután a miniszterelnök. A szabad sajtó és szabad gyüleke-

zés honában előfordulhat az ilyen nagygyűlés és valami nagyobb fontosságot a bukaresti kirohanásnak sem kell tulajdonítani. Az az egy bizonyos, hogy a román kormány semmi tekintetben sem azonosította magát a kulturliga támadásaival, ilyenformán diplomáciai beavatkozásról beszélni se lehet.

Az Emke fölírásával azonosítja magát, az természetes. Kéri a bizottság jelentését e kérdésben elfogadni, ami megtörténik.

Az ülés hét órakor végződött.

Országos szakácművészeti verseny.

— Egy érdekes kiállításról. —

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt érdekes kiállítás nyílt meg Budapesten, a Vigadó elsőemeleti termeiben. A *Magyar Szakácsok Köre* főnnállásának tizéves fordulóján országos szakácművészeti versenyt rendezett és ennek a versengésnek a pályaművei láthatók a dunaparti szép pallota termeiben. Kánaáni bőség tárul a néző szeme elé. Amerre fordul, ahová néz, mindenütt étvágyat fakasztó, csodásan elkészített és különösképen a szemnek tetsző ételek sorakoznak óriási tömegben, de megunhatatlan változatosságban.

Különös ez a kiállítás azért, mert mindössze tizenkét óra hosszat tartott: reggeltől estig és aki látni akarta, annak ugyancsak sietnie kellett. Az ok, amiért a kiállítást ily sebtében rendezték, nagyon egyszerű: csupa frissen készített étel volt hatalmas vitrinákban és az étel nem áll el tovább, legföljebb estig, különösen az ilyen langyos tavaszi időben. Ugyanezekből az ételekből estére nagy lakomát rendeztek a kiállítók, amelyre barátaikon és a sajtó képviselőin kívül saját szakmabeli társaikat is meghívták. Sőt ők maguk a kiállítók is ettek estére a — saját főztjükből. Természetes tehát, hogy a művészi törekvések kivül a saját gyomruk okosan felfogott érdeke is azt követelte, hogy minél tökéletesebbet alkossanak a kulináris tudomány és művészet terén.

A kiállítás külsőséges nézőpontok szerint kiválóan sikerült. A kiállítók között ott volt Magyarország valamennyi kiválónak ismert szakácsa, akik között — különösen a cukrászat sorában — igen sok volt az olyan, aki nemcsak a konyhai művészetnek, de talán a szobrászatnak vagy a festészetnek is kiváló képviselője lenne. A legkülönösebb alakzatokat lehetett látni mindenfelé. Itt egy gyönyörű, soktornyu kastély, melyet pompás cukorból való szobor koronáz meg, amott egy remek tengeri hajó, ismét másutt egy-egy pompás állat, fehér hattyu, bájos női figura, husvéti bárány és rengeteg egyéb ötlet gyönyörködtette a szemet, kifogyhatatlan változatokban.

A kiállítás azonban nemcsak arra volt figyelemmel, hogy a szemet megvesztgesse. Van tudományos alapja is a dolognak és igen érdekes, gondoskodásában szinte megható az a buzgóság, ahogyan a szakácművészet modern jelesei tudományos alapon arra törekcsenek, hogy a beteg vagy megviselt szervezetű emberek számára is jó és izes ételekkel szolgáljanak a nélkül, hogy ezek az ételek a szervezetnek ártalmára legyenek. Egymás mellett sorakoztak a legkülönbözőbb fogások, amelyek az üdülő betegek vagy a lázas betegek, esetleg a hosszantartó veszedelmes kórságban szenvedők vagy gyomor-bajosok és így sorra a legkülönbözőbb bajban szenvedő emberek számára alkalmas és megfelelő táplálékul szolgálnak. Ezeket az ételeket hihetetlen ötletességgel és gondossággal készítik olyformán, hogy amíg a betegnek minden kívánságát teljesítik és gondolnak arra, hogy amit a beteg eszik, izletes és kívánatos legyen, — addig tudományos alaposággal ügyelnek arra is, hogy a táplálék azokat az anyagokat nyújtsa, melyek az illető beteg szervezetének szükségesek. Igen érdekes és elmés volt a cukorbetegség számára való ételsornak a kiállítása. Itt még olyan

Pénteken, szombaton és vasárnap

Két órás film!

A Nordisk-gyár világszenzációja

Egy bukott leány története.

Dráma 6 felvonásban.

A főszerepben

Elsa Frólich

Előadások:

Péntek, szombat 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap d. u. 2 órától éjjel 12-ig.

Rendes helyjének!

tésztát is láthattunk, amelyben nem volt egyetlen szemecske liszt és mégis sütemény s nem volt benne egy parányi cukor sem, mégis olyan, mint a legízesebb édes tészta.

A kiállítók számára gyönyörű dísz tárgyakat ajándékoztak a fővárosi nagyvendéglők és szállók tulajdonosai, akik között Glück Frigyes volt a legbőkezűbb. Ma délelőtt 11 órakor nyitották meg hivatalosan a kiállítást a földmivelésügyi, a kereskedelemügyi miniszteriumok képviselőinek, valamint a polgármesternek és a főváros több vezető emberének jelenlétében.

Igazán helyénvaló lenne Szegeden is ilyen kiállítást rendezni. Ha a szegedi kiállítók valamennyien köteleznék magukat arra, hogy ennének saját főztjükből, úgy a kihágási eljárások és hivatalos vizsgálatok elmaradhatnának, de másként nem . . .

Szeged népesedése.

— Husz év alatt 35 százalék szaporodás. —

(Saját tudósítónktól.) Az országos statisztikai hivatal a minap tette közzé új jelentését a városok népesedéséről. Az új statisztikai adatok nem okoznak nagy meglepetést sem azoknak, akik azt hiszik, hogy Szeged tulságosan népesedő város és a lakossága sokkal gyorsabban nő, mint amennyire fejlődnek intézményei, sem azok, akik népesedésének megakadásán aggodnak. A népesség szaporodásának tényleges eredménye husz év alatt: 1890—1910-ig számokban kifejezve a következő: Zágráb 90, Kaposvár 79, Szombathely 79, Budapest 73, Fiume 64, Szatmár 64, Marosvásárhely 63, Kolozsvár 60, Miskolc 59, Debrecen 57, Temesvár 49, Nagyvárad 57, Eszék 46, Arad 44, Győr 42, Pécs 40, Pozsony 39, Kassa 37, Szeged 35, Kecskemét 34, Ujvidék 33, Szabadka 26, Székesfehérvár 26, Versec 23, Komárom 22, Sopron 14, Pancsova 13, Zombor 13, Hódmezővásárhely 12, Baja 5, Selmechánya 0 százalék.

A statisztika csallhatatlanul biztos adataival azt mutatja tehát, hogy Szeged bizony nem a legelső városok közt van a szaporodás tekintetében, hanem inkább az utolsók között. Csak a tizenkilencedik helyre tudott fölvergődni a népesedés arányában. Legközelebbi szomszédai: Kassa és Kecskemét, mind a két város jelentékenyen kisebb lakossággal bír és mégis konszolidált viszonyaiknál fogva megfelelő fejlődést értek el.

Szegedet 18 város előzi meg, köztük az új egyetemi város, Debrecen, aztán Nagyvárad, Kolozsvár, Fiume, sőt még Marosvásárhely is.

Temesvár 49 százaléka, Arad 44 százaléka azt jelenti, hogy ezek a városok jóval felül emelkednek Szegeden. A valóságban azonban a száraz statisztikai adat is tévedésbe ejthet. Temesvár ugyanis éppen a legutóbbi évtizedben indult óriási fejlődésnek, szaporodásnak, úgy, hogy valóságban többet szaporodott 1900. óta, mint Debrecen. Arad viszont éppen 1900. óta esett vissza.

Magyarázat egy panaszhoz.

— Szegedi iskolák és a tornászati. —

(Saját tudósítónktól.) Panaszt olvastunk a minap. Hangzott pedig ez a panasz a szegedi diákság és a szegedi tanárok és igazgatók ellen. Nehezményelték, hogy nem voltak diákok, vagy ha voltak, nagyon is kevesen voltak a *Tornaegyesület* díszturnaünnepélyén, noha az egyesület az összes szegedi iskolákat külön-külön a legudvariasabb formában meghívta. Szól továbbá a panasz: Bizonyosra vettük, hogy a díszturnaünnepélyen tele lesz a színház diákokkal, azt hittük, hogy a tanárok, igazgatók erre az alkalomra a színházba vezénylik növendékeiket.

Érdeklődtünk e jogosultnak látszó panasz okai felől s érdeklődésünk eredményeképpen a következőkről számolhatunk be:

Tanügyi körökben azt mondták, hogy jóllehet teljesen tisztában vannak a modern testnevelés nagy fontosságával, egyik tanárnak, vagy igazgatónak sincs módjában növendékeit a színházba *vezényelni*, bár a legszébb és leghasznosabb dolgot adják is ott elő. Az ilyen színház-látogatás anyagi kötelezettségeket ró a tanulókra, helyesebben azok szüeleire. Ez tehát már magában véve is kizárja azt a bizonyos vezénylést. *Buzdítani* a diákokat az ilyen ünnepélyek látogatására módjában áll az iskolának és ez meg is történt. Nemcsak a legudvariasabb formában történt meghívás viszonzásaképpen, hanem *meggyőződésből*, mert Szegeden talán nincs egyetlenegy iskola sem, mely a modern testnevelés fontosságáról ne volna meggyőződve. S hogy ennek dacára mégis alig volt néhány diák látható, annak *financiális okai* vannak. Az ellátáson, a ruházaton, a könyveken és iskolaszereken, a tandíjon kívül fizet a legtöbb szülő segélyegyleti, önképzőköri, zeneköri, gyorsíróköri és a jó Isten tudja elsorolni, mi mindenféle más köri díjakat. A legtöbb iskola rendez kisebb-nagyobb kirándulásokat, amelyek szintén költséggel járók. Aztán jönnek az emberjóléti intézmények *gyűjtővei*, amelyek a szülőket dupla kiadásokra szorítják, mert bizony a jótékonyági obulusokat nemcsak otthon, vagy a hivatalban kell a szülőnek nem ritkán kiiznadjnia, de iskolába járó gyerekeik révén is kénytelenek ugyanarra a célra áldozni. S mindezzel távolról sem merült ki (a szülők zsebe talán már igen) az anyagi áldozatokra való jogcim. Egy-egy ifjúsági lap csak kell a diáknak, aztán felbukkan egy többé-kevésbé jóhírű deklamator husz fillér belépőtíj mellett. Az meg már egészen uzussá vált, hogy bármi néven nevezendő, többé-kevésbé jótékonyági intézmény valami előadást rendez a színházban, vagy a moziban, egyszerűen rávetik magukat az iskolákra és a konviktusokra, hogy azok szállítsák az állóléhely- és karzattöltelékét.

Hát szeretettel kérjük ezek után, csodálkozhatni-e, vagy szarad-e „igen kellemetlenül” meglepődni, ha egyrészt a szezon, másrészt hónap végén még az a pár garas sem kerül ki a szülők zsebéből, hogy a *Tornaegyesület* díszturnaünnepélyét látogathassák a diákok, akik egyébként egy csöppet sem vádolhatóak azzal, hogy nem sportkedvelők.

Ezek, azt hisszük, olyan okok, amelyeket egyrészt mindenkinek el kell fogadnia, másrészt a diákoknak a díszturnaünnepélyről való távolmaradását érthetően megmagyarázzák.

S még egyet. Ha csakugyan annyira kívánatos, amit különben kétségbe sem akarunk vonni, hogy a diákok ott lettek legyen azon az ünnepélyen, miért nem bocsátotta a Tornaegyesület a kiválóbb diáktornászokat *ingyen* erre a díszturnaünnepélyre? Avagy fontosabb a be sem folyt néhány diák-korona, mint a modern testnevelés továbbfejlesztésének az a legfontosabb alapfeltétele, hogy a gyermekek lelkesedéssel, szeretettel kívánják, vágyják a tornázást?

És hogy csakugyan és pusztán *csak anyagi* okok folytán maradtak a diákok távol a Tornaegyesület ünnepélyéről, szárat egy ellen, hogyha az egyesület legközelebbi ünnepélyén ingyen bocsátja be a diákokat, akkora lesz az érdeklődés, hogy majd el sem férnek mind a színházban.

Nem megrovásképen, csak magyarázati irtuk mindezt, mert arról szolt a panasz, hogy az iskolák távolmaradtak, nem tudni, mi okból.

A román kultur-liga ellen.

— A magyarellenes akciót elítélik a románok is. —

(Saját tudósítónktól.) *Onciul Aurél* dr. lovag, a bukovinai tartománygyűlés tagja a *Neues Wiener Journal* munkatársa előtt nyilatkozott a minarchiában élő románok helyzetéről és a román kulturligáról. *Onciul* dr. a következőket mondotta:

— A román kulturliga a magyarországi románok és a magyar kormány harcának köszönheti létezését. Azért létesítették annak idején, hogy *segítségére legyen a magyarországi románoknak*. Hogy a magyarországi románok örülnek-e a kulturliga beavatkozásának, azt természetesen nem tudhatom. Mi bukovinai románok *nem szivesen látjuk, ha a bukaresti kulturliga beavatkozik a mi ügyeinkbe*. Át vagyunk látva attól a meggyőződéstől, hogy egész nemzetünk létezése attól függ, hogy Ausztria és Magyarország erős legyen, hogy Ausztria és Magyarország eleste *egyét jelentene a román királyság bukásával* és hogy a két államot ugyanaz az ellenség fenyegeti s természetesen azt kívánjuk, hogy a monarchia és a román királyság viszonya a lehető legjobb legyen. Ezért kerülni akarom minden surlódást a monarchia és Románia között, amely a bukovinai románoknak az elnyomatás miatt való panaszából keletkezhetnének. Az a meggyőződésem, hogy a bukovinai románoknak — legalább ama tíz év óta, amióta aktív részem van a politikában, — *nincs okuk semmiféle panaszra*. A kormány igyekszik a románok minden kulturális szükségletét kielégíteni, amennyire az az állam hatáskörbe esik.

— A bukovinai románság nagyrésze — folytatta *Onciul* dr. — távol áll ezektől a mesterkedésektől és a *leghatározottabban elítéli a kulturliga agitációját*. A román kormány eddig sajnos hathatósan támogatta azt az irányítást, amely Ausztria és Magyarország tekintélyét a románok szemében állandóan le akarja szállítani a sajtó útján. Ám a kulturliga sovinszta tüntetései a felszínen maradnak és a *mélyebb rétegeket egyáltalán nem érintik*. Románia politikájára *ugyszólván semmi befolyása sincs*. A vezetők, elsősorban maga a király, ragaszkodnak a politika régi kipróbált irányához. A román lakosság tulnyomó része, mint már mondot-

Vendéglőben

KÁVÉHÁZBAN

Fűszerkereskedésben

Csemegeüzletben

MINDENÜTT KÉRJEN HATÁROZOTTAN

SZT. ISTVÁN

duplamalátasört.

Csak ez az eredeti, a valódi!!!

ÓVAKODJÉK

az UTÁNZATOKTÓL!!

tam, nem vesz részt a kulturliga tüntetésein, amelyeket nagy apparátussal rendeznek. Főként az egyetemi körök vesznek részt e tüntetéseken, elfoglalt professzorok és tuzó diákok, akik *Jorga* professzornak, az ismert osztrák és magyar gyűlölnök befolyása alatt állanak. Jorgát tudvalevőleg annak idején kiutasították Ausztriából s ez sokat magyaráz, ha nem mindent.

A fényüzés megadóztatása.

— **Javaslat az anyagi gondokkal küzdő városoknak.** —

(*Saját tudósítónktól.*) A vidéki városok háztartási gondjai egyre súlyosabbak lesznek és különösen sötétte teszik a jövődjük képét az egyre növekvő kölcsönök, amelyek összegeit nagyrészt nem jövedelmező befektetésekre költik, amelyeknél tehát a növekvő kamatkidásokkal szemben új bevételi források nem nyílnak. Ezek a kamatok tehát a városok közöltségét terhelik és ha a vidéki városok nem akarják a súlyos pótdókat emelni, új bevételi forrásokról kell gondoskodniok.

Egy komoly, nagyértékű könyv, amelyet *Szende Pál dr.*, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület főtitkára írt az adóreformról, a községek adórendszerének megváltoztatására is több érdekes javaslatot tesz. Többek között *a fényüzési adók életbeléptetését ajánlja, amelyek a külföldön nagy eredményeket mutatnak.* A könyv javaslataiból néhányat nemcsak újszerű és érdekes voltuknál fogva, de megszivlelésül is közlünk.

Megvalósítható — írja *Szende Pál* — a *kocsi és lótarási adó, azzal a megszorítással, hogy az üzleti és gazdasági célokra használt kocsik és lovak adómentesek maradnak.* Ez az adó, amely nálunk 1875-től kezdve öt éven át érvényben is volt, Franciaországban 19 millió frankot jövedelmezett. Ez az adó Németország, Anglia és legújában Ausztria példájára az *automobilokra is kiterjesztendő lenne. A cselédtartási adót köteles lenne fizetni minden gazda, akinek kettőnél több cselédje, vagy házi alkalmazottja van.* Megadóztatandók lennének az olyan sport- és futballversenyek belépőjegyei, amelyek (ez jobbára a fővárosra vonatkozik) nem annyira sport, hanem üzleti célokat szolgálnak. A tekeasztalt szintén adó alá kellene vonni, a kártya-adót pedig fölemelni. Franciaország példájára behozandónak tartja a klub-adót az olyan klubokra nézve, amelyekben szerencsejátékok meg vannak engedve.

Fölemelendőnek tartja a javaslat a vadászati adót; nálunk az államnak ebből évi 1,649,032 korona jövedelme volt, Franciaországnak ugyanez évben 10 millió frank, Olaszországnak pedig 7,760,000 lira.

A vitatkozásnak rendkívül bő anyagot adnak ezek a javaslatok. Annyi azonban kétségtelen, hogy amikor már nemcsak a legalsóbb néposztályok, de a társadalom középső rétegének adózó képessége egyre jobban kimerül, akkor a törvényhatóságok a maguk jövedelmei fokozása érdekében kénytelenek a fényüzést megadóztatni. Ha pedig az ilyen adóknak nem várt eredménye a luxus csökkenése lenne, — ez talán egy okkal több lenne arra, hogy az adókat életbe léptessék.

**Hirdetések közlésére legcél-
szerűbb a Délmagyarország.**

HIREK

0000

SZEGEDI KALENDÁRIUM

*

Péntek
3

AZ IDŐJÁRÁS: A meteorológiai intézet jelentése szerint: Lényegtelen hőváltozás és helyenként eső várható. Sürgönyprognózis Enyhe, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet: 16.4 C.

A VÁROSHÁZAN valamennyi hivatalban délelőtt nyolc órától délután két óráig van hivatal. A polgármester betegsége miatt nem fogad. A főkapitány fogad délelőtt 11 órától délután 2 óráig.

A TÖRVÉNYSZÉKEN, táblán, a más. üzletvezetőségénél és a munkásbiztosító-pénztárnál reggel 8 órától délután 2 óráig van hivatal.

AZ ALLAMI GYERMEKEMHELYEN délelőtt 8 órától, délután 2 óráig van hivatalos óra. Allandó ügyeletes szolgálat. Betegtek látogatása délután 2 órától 3 óráig.

SOMOGYI KÖNYVTÁR, nyitva délelőtt 10—1-ig és délután 4-től 7-ig. Idegeneknek a képtárt engedéllyel hétköznap is meg lehet tekinteni; helybeliek vásár- és ünnepnapokon látogathatják délelőtt 10—1 óráig.

A FEMINISTÁK gyakorlati tanácsadója hétfőn és csütörtökön délután 6—8 óráig tartja hivatalos óráját, a Berlitz-iskola helyiségében. (Csongrádi Takarékszövetkezet új palotájában.)

A KÖZKÖRHÁZBAN: a beteglátogatási idő délután 1—3 óráig tart.

VÁROSI SZÍNHÁZ: Este 8 órakor „A tündérlaki leányok”, vigjáték.

URANIA SZÍNHÁZ: Délután 5 órától kezdve este 11 óráig: Gyerünk csak, vigjáték 3 felvonásban.

FÉRFIAKKAL!!

KORZÓ MOZI: Az előadások tartalmak „Egy bukott leány története”, dráma 6 felvonásban.

VASS-MOZI: Délután 5 órától kezdve este 11 óráig: „Jack Hilton titka”. Nagy dráma 3 felvonásban.

Salamoni ítélet: még egyszer

— Szegedi történet. —

1. *Fejezet.* Ebben a mai, romlott világban talán már azt se tudják az emberek, ki volt a bibliai Salamon király és milyen volt az a bizonyos bölcs ítélet. Hát — a gyöngébbek kedvéért — ilyen volt: Két asszony pörösködött Salamon király ítélőszéke előtt. Egy kis gyermekért pörösködtek, hogy melyiküké. Az egyiké avagy a másiké. Mindegyik asszony tanukkal bizonyította, hogy az övé. A bölcs király ítélte; ketté kell vágni a gyereket, egyik fele legyen az egyik asszonyé, másik fele a másiké. Már hozták a kardot, mikor sikoltva szólt az egyik asszony: Ne bántátok a gyermeket, legyen inkább a másiké. És a király szólt: Ez anya!

2. *Fejezet.* Annak a modern históriának, amely a további fejezetekben következik, a bibliai bölcs Salamonhoz semmi köze. Nem a bírót hívják benne Salamonnak, hanem az egyik pörös felet. És nem is gyerekről van szó, hanem egy kanna tejről. Viszont azonban, ahogy a modern Salamon eleget tett a birói ítéletnek, annak mégis csak van valami köze a bibliai Salamonhoz.

3. *Fejezet.* Ballagott Szeged felé a szőregi poros országuton két tejes ember. A karjukon kanna, a kannában tej, amely eladás végett vivődött a közeli városba, Salamon volt az egyik ember neve, a másiké Péter. Ballagás közben Salamon és Péter beszélgettek, beszélgetés közben politizáltak, politizálás közben összevesztek, összeveszés közben öklökre mentek és öklözés közben feldöntötték a Péter földrehelyezett tejeskannáját. A tej ki-dőlt és Péter kártérítésért bepörölte Salamont.

4. *Fejezet.* A bíró előtt Péter azt mondta, hogy Salamon döntötte ki a tejet. Salamon azt mondta, hogy Péter döntötte ki. Tanu nem volt, a bölcs bíró úgy ítélte, hogy közös verekezésben döntötték ki, tehát: Salamon térítse meg Péternek a felét és pedig természetben. A felek belenyugodtak az ítéletbe, mindössze Salamon ezt kérdezte a bírótól:

— Kérem, nagyságos bíró ur, melyik felét kell megadnom a tejnek?

— Furcsa kérdés — hangzott a válasz — amelyiket akarja!

— Köszönöm! — mondotta Salamon és eltávozott Péterrel, akivel persze nyomban kibékült.

5. *Fejezet.* Másnap Péter megkapta azt, a mit megítéltek neki. Küldött neki Salamon — maga is tejes ember — egy félkanna — vizet.

— **A szegedi függetlenségi-pártok értekezlete.** A szegedi függetlenségi-pártok vezető emberei ma délután öt órakor értekezletet tartottak az Európa-szálló nagytermében, *Cicatricis* Lajos dr.-nak, az új főispánnak installációjával kapcsolatban. Bár az értekezlet megtartását a lapokban nyilvánosságra hozták az illetők, mégis a mai gyűlésen kijelentették, hogy *bizalmas értekezletéről van szó* és taktikai okokból az értekezlet megállapodását sem hozhatják nyilvánosságra.

vánosságra. Így az újságírók az értekezleten nem jelenhettek meg, aminek igazi oka abban rejlik, hogy a vezetőférfiak tartottak attól, hogy a tárgyalás folyamán szenvedelmes viták keletkeznek, aminek következtében a függetlenségi párt boszúállásáról beszélnének.

— **A Pósa-jubileum programja.** Megírtuk már, hogy a Pósa-jubileum programját még nem állapította meg a rendező bizottság teljes részletességgel. Ez majd csak vasárnap délután történik meg, amikor a belvárosi óvodában rendezőbizottsági ülést tartanak. Az ülésre szóló meghívókat ma küldötték szét s az délután négy órakor kezdődik. A vasárnapi ülés most már végleg megállapítja a jubileumi ünnepség programját, amely tudvalevően május 16-án délután lesz a színházban. Minthogy a katonai zenekar tetemes költséget okozna, a rendező bizottság legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy az ünnepségen való közreműködésre felkéri a szegedi cigány zenekarokat. A felkérő levelet a napokban kapták meg a zenekarok vezetői, mely a következő szövegű:

— Dankó Pista dalos társa, Pósa Lajos, az idén tölti be költői működésének 40-ik évét. Ebből az alkalomból nemcsak az ország, hanem Szeged város egész társadalma is jubileumi ünnepet rendez. Ezen ünnepséget május 16-án délután négy órakor a városi színházban rendezzük. A biztosabb siker és külső fény érdekében felkérjük Uraságot, hogy a vezetése alatt működő zenekarral az ünnepen teljesen díjtalanul közreműködni sziveskedjék. Szíves értesítését Székely Gáborné urnő címére (Belvárosi óvoda) kérjük. A rendező bizottság nevében: Polgár Lászlóné elnök, Jánossy Gyula kir. tanfelügyelő, elnök.

Ilyen meghívót kapott Erdélyi Kálmán, Urbán Lajos, Vajda Jancsi, Szénássy Kálmán, Csikáló Mór, Batla Pista és Gondi Kálmán. Közreműködésre felkérték még Szántóné Ladányi Mariskát és a Máv. dalárdát. Igen valószínű, hogy az ünnepségen részt vesz a Szegedi Torna Egyesület egy-két csapata is.

— **Tisza bécsi utja.** Megírtuk mára, hogy Tisza gróf bécsi utja a közel álló delegációkkal volt elsősorban összefüggésben és az üléseket április 28-ára fogják összehívni. A magyar képviselőháznak nem kell új delegátusokat választania, mert az ülés szak nem ért még véget és a régi delegátusok mandátuma érvényben marad. — **Félhivatalosan** jelentik: A budapesti és bécsi lapoknak a miniszterelnök bécsi utjával kapcsolatos találgatása és fontoskodása tetőpontját érte el a miniszterelnök utolsó utja alkalmából. Sehol a világon nem szoktak felelős miniszterek az uralkodónál tett jelentéseikről vagy más kormányférfiakkal való tárgyalásaikról a nyilvánosságnak beszámolni; ehez képest a miniszterelnök soha sem előzetesen, sem utólagosan nem közli a bécsi utjai alkalmával folytatott megbeszélés tárgyát és tartalmát és nem fogja ezt tenni a jövőben sem. Ismételve figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy minden erre vonatkozóan megjelenő közlemény komoly lapokhoz nem méltó találgatás. Hogy ez a találgatás ezuttal a rendesnél is szélesebb körre terjed, annak egyes organumok szépen fejlődő teleményességén kívül az a magyarázata, hogy a miniszterelnök tréfás válasszal

ütötte el a pártkörben a bécsi utja iránt érdeklődők kérdezősködését. A valóság az, hogy március 26-án kért és kapott a miniszterelnök öfelségétől audienciát április elsejére és hogy bécsi utjának másik célja az is volt, hogy a külső és belső politikába vágó fontos közügyeket megvitassa a közös miniszterekkel és az osztrák miniszterelnökkel.

— **Briand beszéde.** Párisból jelentik: A republikánus szociálista párt tegnap este nagy bankettet adott Briand tiszteletére. Ez alkalommal egyesült szociálisták több száz híve tüntetést akart rendezni és megkísérelte, hogy benyomuljon a terembe, a rendőrség azonban visszaszorította a tüntetőket. Rövid ideig tartó verekedés után a tüntetők a rendőri kordon mögött gyülekeztek, tüntyülni kezdtek, majd ezt kiáltották:

— *Le Brianddal!*

URÁNIA

MAGYAR TUD. SZÍNHÁZ.
TELEFON 8-72.

Péntek, szombat és vasárnap

Gyerünk csak...

Eredeti francia szellemes, kacagató pikáns vigjáték 3 részben.

A főszerepben TREPTOW OTTÓ,
a KÉK EGÉR főszereplője.

A Scherlock-Holmes-sorozat I. része

A reigate-i gyilkosság.

A híres Conan Doyle regény után
a szerző személyes rendezésében.

Előadások: 1/26, 1/48 és 9 órakor
vasárnap 2 órától folytatólag.

Egy rendőr megsebesült, hat tüntetőt le tartóztattak.

A banketten Briand beszédet mondott és kifejtette a republikánus szociálista párt programját, amely a polgárság egyetemének nemzeti egyesülését és jogegyenlőségét hirdeti. Ily módon lehetett elérni, mondotta, hogy nehéz időkben az egész lakosságot a nemzeti szolidaritás kérdése hassa át. A köztársaság az egyetértést és igazságot kell, hogy uralomra juttassa.

A szóló ezután kifejtette a párt szociális programját és kifejezte azt a reményét, hogy Franciaország az első állam lesz, amely a szociális igazságosságot megvalósítja. Briand beszédét nagy tetszéssel fogadták.

— **Veszedelemes a helyzet Albániában.**

Pétervárról jelentik: Spalajkovics pétervári szerb követ tegnap sürgős jelentést kapott Pasics miniszterelnöktől azzal, hogy közölje Szasszonov orosz külügyminiszterrel. E jelentés szerint a helyzet Albániában rendkívül veszedelemes. Három kerület, Bodgorica, Elbasán és Epirusz kikiáltotta önállóságát. Az albán bandák betörték a szerb határon, de visszaverték őket.

— **Tanácskozik a bán Budapesten.** Skerlecz Iván báró horvát bán, aki tegnap este Budapestre érkezett, ma délelőtt meglátogatta Tisza István gróf miniszterelnököt és hosszabb tanácskozást folytatott vele. Ezután a bán Pejacevics Tódor gróf horvát minisztert, Teleszky János dr. pénzügyminisztert és Harkányi János báró kereskedelmiügyi minisztert kereste föl, akikkel horvátországi folyó ügyekről folytatott tárgyalásokat. A bán ma este visszautazott Zágrábba.

— **Eredménytelenül vizsgálják a vízvezetékét.** Az a bizottság, amelyet a közgyűlés — mint ismeretes — a vízvezeték megvizsgálására kiküldött, állandóan permanenciában van, eddigelé azonban nem tud mondani semmit. A mérnökség emberei éjszakanként tizenkét órától hajnali négyig sorra vizsgálják az egyes körzeteket, de arra, hogy mi az oka a vízszolgáltatás csökkenésének és az állandósult vízmizériáknak, még nem tudott rájönni. Amint bennünket a mérnökségen informáltak, minden ugyanugy van, mint a bizottság kiküldése előtt, vagyis a sötétben tapogatóznak még mindig. Ha csak majd Kaylinger Mihály nem tudja megmondani, mi hát az oka a vízhiánynak és mit kellene tenni a vízszolgáltatás fokozására. Egyébként Kaylinger csütörtökön levelet írt a tanácshoz, amelyben bejelenti, hogy husvét után már abban a helyzetben lesz, hogy Szegedre jöhet a vízvezeték tanulmányozni.

Husvétra

ajándéktárgyak, ékszerek, órák, brilláns-
árak, ezüstök előnyös vétel folytán

a Pósz Alajos-féle

ékszerüzletben SZEGED, Klauzál-tér

igen olcsó árakon

LESZNEK ELADVA.

— Szerb kém a külügyminiszteriumban

Bécsből jelentik: *Grabianszki* dr., aki a bécsi külügyminisztérium sajtóosztályában a szerb újságok referense volt, távozott állásából és tanár lett Kragujeváóban. A *Neues Wiener Journal* azt írja, hogy *Grabianszki* állásával visszaélt és gyakran tanácskozott a bécsi szerb követtel. *Grabianszkit Baerenreither* dr. volt miniszter ajánlotta a külügyminisztériumba. *Grabianszki* lengyel születésű volt és az annexió válság idején költözött Boszniába, ahol megtanulta a szerb nyelvet. Előkelő pártfogója lévén, nem kutatták előéletét, hanem azonnal alkalmazták. Rövid idő múlva észrevették azonban, hogy *Grabianszki* dr.-nak a monarchiához való ragaszkodása nem valami nagy. A külügyminisztériumba névtelen levélben följelentés érkezett, melyben közölték, hogy *Grabianszki* titkos tanácskozásban vett részt a szerb követségen és hogy szolgálaton kívül összeköttetésben áll a szerb kormánnyal és a szerb sajtóval. Ettől kezdve megfigyelték *Grabianszkit* és megállapították, hogy *a névtelen följelentés igazat mondott*. Ekkor vizsgálatot indítottak ellene és a vizsgálat eredményeképpen elbocsátották állásából.

— Forradalmi összeesküvés. Pétervárról

jelentik: Nagy feltűnést keltő forradalmi összeesküvést leplezett le a minapában a rendőrség. Az *Okránának* már hosszabb ideje tudomása volt egy forradalmi klub fölforgató működéséről és csupán az alkalmas pillanatot várták a vezetők letartóztatására. Tegnapelőtt a gyanúsítottak lakásán rendőrök jelentek meg és házkutatást tartottak, amelynek eredménye oly terhelő volt, hogy *azonnal letartóztatták őket*. Közöttük van egy *Agajev* nevű forradalmár, akinek lakásában titkos nyomdát foglaltak le.

— **Adományok Kun Bertalan halála alkalmából.** A Szegedi Kenderfonógyár Részvénytársaság a mai napon 130 koronát küldött a *Délmagyarország* szerkesztőségének címére a következő sorok kíséretében: A *Délmagyarország* tekintetes Szerkesztőségének Szeged. Tisztelettel kérjük, hogy az ide mellékelt 100 koronát *Kun Bertalan* igazgató urunk elhalálása alkalmából *koszoru megváltás* címén és pedig 50 koronát a zsidó nőegyletnek, 50 koronát az ingyekenyer alapnak átszolgáltatni sziveskedjenek. Együttal küldünk 30 koronát azon kéréssel, hogy azt, mint elnökünk *Kisbári Strasser Sándor* ur adományát ugyancsak fenti alkalomból, mint koszoru megváltást a Szegedi Leányegyletnek juttatni sziveskedjenek. Teljes tisztelettel Szegedi Kenderfonógyár Részvénytársaság: *Wimmer Fülöp* igazgató. Az adományokat *Somogyi Szilveszter* dr., *Barta Dezső* dr. és *Kállai Emil* dr. révén rendeltetési helyükre juttattuk.

— **A trónörökös veronai utja.** A *B. Z am Mittag* milánói távirata szerint tegnap a *Perseveranza* is közölte, hogy *Ferenc Ferdinánd* királyi herceg trónörökös *Veronába érkezett*. Ezt a hírt általában áprilisi tréfának tartották. A *Perseveranza* ma közli, hogy a veronai prefektus telefonon megerősítette a lap értesülését. A prefektus közlése szerint a trónörökös reggel nyolc órakor eltávozott szállójából és misét hallgatott a *Santa Anasztázia-templomban*. Azután apróra megszemlélte a híres *Szan Zeno* székesegyházat. Fél-tizenkettőkor a trónörökös tovább utazott Pádúába.

— Munkás-előadás a Munkás-Otthonban

A szegedi szakszervezeti bizottság által rendezendő előadásokat állandóan a Munkás-Otthon helyiségében (*Mikszáth Kálmán-utca 22.*) tartják meg. A legközelebbi előadás április 3-án, pénteken este lesz, mely alkalommal *Varga Ferenc* titkár fog előadást tartani.

— A szabadkai honvédönkéntesek.

Szabadkáról jelentik: A szabadkai honvédegyalozred parancsnoka és a honvédönkéntesek közt ellentétek merültek föl s valamennyi önkéntes bejelentette az ezredparancsnokságnak, hogy *a tiszti vizsgákon egyikük sem vesz részt*. Tegnap Szabadkán járt *Szebercziu-Sasich* Béla vezérőrnagy, a ki kihallgatta az önkéntesiskola hallgatóit. A kihallgatás után a kerületi parancsnokság nevében tudatta velük, hogy egy önkéntes sem léphet ki az iskolából, *valamennyiöknek vizsgáznok kell*, ezenkívül mindegyik önkéntest *kétnapi szabadságvesztéssel büntette meg*.

— **A Fekete kéz Vas megyében. Szombathelyről** jelentik: A vármegye területén rövid időn belül már másodszor fordult elő, hogy *Fekete Kéz* aláírással egy-egy jobb módú gazda fenyegetőző levelet kapott, a melyben fölszóltatták, hogy bizonyos összegű pénzt szolgáltatson át a levél írójának. Legutóbb *Ódor István* rábabogyoszlói gazda kapott ilyen levelet Sopronból. A levélben arra szólították föl, hogy *egy rossz csizmában 5200 koronát vigyen ki a réjtjére, mert különben fölrobbantják a házat*. A dinamit már el is van helyezve a háza alatt. *Ódor* azonban nem ijedt meg, hanem átadta a levelet a esendőöröknek, akik az írás nyomán hamarosan ki is kutatták a levélíró *Végh Aladár* rábabogyoszlói koresmáros személyében. A koresmárost letartóztatták és zsarolás címén följelentették a szombathelyi ügyészségen.

— **Bérmozgalom mindenfelé. Pétervárról** jelentik: Ma már 121 gyárban, illetve műhelyben sztrájkolnak. A sztrájkolók száma 85,000. — *Londonból* jelentik: *Penszilvánia* belsejéből érkezett jelentések szerint *hetvenötezer bányász* azzal fenyegetőzik, hogy április 3-án, ha addig a munkaadókkal megállapodás nem jön létre, *sztrájkba lép*. — *Yorkshireben* eddig százhuszezer bányász sztrájkol és estére *valószínűleg százhetvenezerre növekedik számuk*. A yorkshirei szén-

bányák mind szünetelnek. *New Castelben* bezárták a szénbörzét. Angliában komolyan félnek attól, hogy a *vasutasok is sztrájkba lépnek*. A sztrájkoló építőmunkások száma tegnap ötezerrel növekedett és még harmincezer munkás el van szánva arra, hogy félbehagyja a munkát, ha követeléseiket nem teljesítik. *Londonban* tegnap *a villamossági munkások is sztrájkolni kezdtek*, ez a mozgalom azonban még igen kis méretű.

— Jack Hilton titka.

Annak idején a lapok részletesen beszámoltak arról a szerencsétlenségről, amely Turinban egy filmfelvétel alkalmával történt. *Adriana Costamagna*, a legszebb olasz színésznők egyike volt a tragikus esemény áldozata. Egy filmdráma lejátszása közben olyan jelenet megjátszására került a sor, amelyben *Adriana Costamagnának* egy párduccal kellett a filmen megjelennie. A párduc hirtelen megvadt és hatalmas fogaival, karmaival összemarcangolta a színésznőt, aki hetekig feküdt élet-halál között. A filmnek, amelyben ez a jelenet lefolyt, címe: *Jack Hilton titka*. Maga a kép témája is kiválóan érdekes, de különösen szenzációssá teszi ez a vérfagyasztó jelenet. Mikor ugyanis a tragikus esemény lefolyt, a felvevő operatőr nem vesztette el lélekjelenlétét és tovább forgatta a gépet, mely így az egész borzalmas jelenetet megörökítette. Miután *Adriana Costamagna* ebben a jelenetben annyira megsebesült, hogy többé filmen fel nem léphet, a Savoia gyár, amely a filmet készítette, annak egész jövődelmét a szerencsétlenül járt művésznőnek ajánlotta fel. Ezt a szenzációs filmet *pénteken mutatja be a Vass-mozgósínház*. Nagy érdeklődésre tarthat számot ez a világláger.

— Gyerünk csak.

Az *Uránia-színház* a filmbörzén nagy kötésekét csinált. A műsor összetorlódása miatt pénteken már két hatalmas világláger kerül bemutatásra. Az egyik a *Gyerünk csak* című vígjáték, mely szellemesen pikáns ugyan, de a jóízű háttérát nem lépi túl. A másik sláger *A reigate-i gyilkosság*, nagy detektívdráma. Nemesak bőséges, hanem szenzációs is ez a műsor. Felhívjuk rá a közönség figyelmét.

KÖZIGAZGATÁS

0000

(-) **Jobb világitást.** A Kiskörutól a Felsőtiszapartig terjedő útvonalán csak egy légszeszlámpa világít. Az innen kiágazó öt kisebb mellékutcában már egy-egy kőolajlámpa szolgáltatja a világitást. *Tömörkény* István törvényhatósági bizottsági tag a lakosság panaszát a város tanácsa elé terjesztette. Hivatkozással a tanácsnak arra a határozatára, amelyben a légszeszvilágításnak ellenőrzését szabályozza, kéri a tanácsot, hogy a kőolajlámpák helyett, amelyek csak a forgalmat akadályozzák, légszesz-lámpát állítson föl. A tanács föl hívja a mérnökséget, hogy vizsgálja meg az ügyet és terjesszen javaslatot a tanács elé.

(-) **két indítvány.** *Magyar József* törvényhatósági bizottsági tag két indítványt nyújtott be csütörtökön a tanácshoz, hogy terjessze az áprilisi közgyűlés elé. Az egyikben azt kéri, hogy a közvágóhídon a járlatírásra várakozóknak építsenek várótermet, mert a szabadban kellemetlen várakozni a közönségnek. A másik indítványában pedig a Galamb- és Apáca-utca végleges rendezését indítványozza *Magyar József*.

(-) **A néphivatal helyisége.** A néphivatal és a rendőrség gépiróosztálya egy helyiségben vannak a városházán. A főkapitány jelentése szerint a néphivatal zavarja a gépirókat és kéri a tanácsot, hogy a hivatalt máshová helyezze. A tanács helyt adott a főkapitány kérésének s intézkedik, hogy a néphivatal külön helyiségbe költözzék.

VASS

MOZGÓSZÍNHÁZ.

TELEFONSZÁM 8-07.

PÉNTEK, SZOMBAT, VASÁRNAP

Jack Hilton titka.

Nagy dráma 3 felvonásban,
amelynek főszereplője

Adrienne Costamagnat

játék közben egy leopárd
halálra sebezte.

Előadások 1/26, 1/48 és 9 órakor.
Vasárnap d. u. 2 órától folytatólag.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

0000

Színházi műsor:

PÉNTEK: *A Tündérlaki lányok*, vigjáték. Páratlan $\frac{3}{4}$.

SZOMBAT: A szegedi tüzoltók javára: *Koldusdiák*, operett. Páros $\frac{1}{2}$.

Rang és mód

A színház kitűnő vendége, *Zilahi Gyula*, csütörtökön este ismét régi darab nyújtotta keretben játszott a közönség előtt.

Szigeti József ódon hangulatu vigjátéka valóságos varítás-számba megy ma a színpadon, annyira elűt a kor levegőjétől, a színpadi irodalom fejlődésének mai irányától. Játszani sem igen tudják már, mióta Prielle Kornélia nem kreálja benne többé parádés szerepét. A régi, ma már lebontott Nemzeti Színház kalendáriumában pirosbetűs ünnep volt az az este, mikor Prielle és Ujházi kedvesen elévélődtek egymással a végtelenül bájos harmadik felvonásban; arra a napra előkerült a belvárosi benszülött családok pántos ládikóban őrzött családi ékszer és a hetvenes évek menyecskei hajporos frizurával jelentek meg a kopott könyöklőjű páholyokban, nem annyira a divat miatt, mint inkább öreganyás mivoltuk miatt fehér...

Vidéken alig-alig, majdnem sohasem játszották már a darabot. Hogy *Zilahi Gyula* vendégszereplése alkalmat adott erre is, azért külön hála illeti meg a régi gárda e jelesét. De minden elismerésre méltó az a mód, ahogyan *Zilahi* a darab főszereplőjét színpadra állítja. Az egyeneslelkű vidéki magyar gazda zsörtölődését, nagyhangu hirtelen haragját és gyakori ellágyulását senki sem tudná ma színesebben és igazabban megjátszani, mint ahogyan ő teszi. Gondos tanulmány, kitűnő emberismeret és a régi iskola szerint való becsületes részletezés jellemzik *Zilahi* ábrázoló művészetét, melynek szépségét a közönség teljesen átérezte és megértette. Volt is taps bőven; a telt ház őszinte lelkesedéssel ünnepelte a vendéget és tetszésének gyakori nyilvánításával világosan kifejezte azt a kívánságát, hogy minél sürűbben és minél rövidebb idő alatt óhajtaná *Zilahi*t a színpadon viszontlátni.

Kár, hogy az előadás egyébként rendkívüli fogyatkozásokat mutatott föl, aminek oka az, hogy nincs a darabnak minden szerepre alkalmas színjátészó. *Baróti* figyelmet keltett gondos játékaival, *Gömöri* Vilma megjelenésének igazán stílusos szépségével hatott, ellenben *Pálmai* Tusi ismét affektált naivságot produkált s ezenfelül a múlt év divatját viselte a tizenkilencedik század közepén. Kitűnő figurát mutatott *Heltai* Jenő és gondosan játszott a mindig lelkiismeretes *Petheő*. A segédszereplők hallatlan felületeségén segíteni kellene valahogy.

Kedves hangulatu este volt, amilyenhez hasonlót gyakorta lehetne rendezni. Csak a darabok megválasztására kellene állandó nagy gondot fordítani, mert a közönség szívesen gyönyörködik régi szindarabokon, ha keretükben elvétve bár, a valódi művészet csillogását fedezheti fel. És utóvégre a színpadon ez a legfontosabb.

* **Heltai Jenő Szegeden.** *Heltai* Jenő pénteken este Szegedre érkezik, hogy jelen legyen új vigjátékának, a nagyszerű *Tündérlaki lányok*-nak előadásán.

* **Ocskay Kornél szerződtetése.** Néhány héttel ezelőtt vendégszerepelt a szegedi színpadon *Ocskay* Kornél, a temesvári színház tenoristája, akinek játékát a legmelegebb érdeklődés fogadta. Az egyébként szegedi származású énekes vendégszereplése után általános óhajként nyilatkozott meg a közönségnek az a vágya, hogy *Ocskay* állandó szerződéssel köttessék az énekesekben ugyancsak szükölködő szegedi színházhoz. Mint most hírül vesszük *Ocskay* időközben leszerződött — a debreceni színtársulathoz, melyet most szervez *Mezei* Béla igazgató. *Ocskay* elszerződése kétségkívül nehéz helyzetbe sodorta a szegedi színtársulatot, melynek vezetője lámpával se találhat ma a vidéken *Ocskay*-nál alkalmasabb énekest.

* **A koldusdiák.** Az értékes ujdonságokban annyira szegény ideai színiévadban valóssággal eseményszámba megy *Milöcker* elévülhetetlen klasszikus értékű operettjének felújítása, melyet szombaton és vasárnap hoz színre teljesen új betanulással és új díszletekkel a szegedi színház. Valamikor az ország minden színpadján ezekben a szerepekben mutatkoztak be a szerződő színészek. Az előadáson az egész operett személyzet részt vesz. A főbb szerepeket *Hilbert* Janka, *Déri* Rózsi, *Miklóssy* Margit és *Szebeni* Margit, *Heltai*, *Balázs*, *Solymossy* és *Mihó* játsszák. A szombati bemutató, mely a *tüzoltók javára szolgál*, a darab előtt három fényes előképet is bemutatnak a tüzoltók, melyekkel néhai fenséges védnökük, *József* főherceg iránti kegyeletüknek kívánnak kifejezést adni.

* **A virágvasárnapi színészvásár.** *Budapestről* jelentik: A régi virágvasárnapi színészvásárt megelőző mozgalmasság teljesen hiányzik az idén a színészpálya környékéről. A színházi év kezdetének és végének szeptember elsejében való megállapítása a virágvasárnap jelentőségét a színészekre nézve egészen elveszítette s a régi nagy társulatszervezkedések helyett most mindössze néhány jelentéktelen daltársulat s egy pár nyári, alkalmi kabaré szervezkedik a Muzsa-

kávéház környékén. A miniszteri koncesszióval bíró vidéki színigazgatók egyáltalán nem jelennek már meg a virágvasárnapi színészvásáron, mert az egyesületi szabályok értelmében szerződéseiket csak szeptembertől köthetik.

MEGNYILT!

CASINO DE PARIS
DEÁK FERENC-UTCA 28. SZ.
Ma nagy disz-előadás.

Livius
a csoda görög nő

OLLY JOLLY közkedvelt énekes és táncosnő legújabb műsorában.

Ritta Hardy, Mlle Madeleine, Esmerarda táncosnők és a többi Attraktiók fellépésével.

Előadás után vig Párisi Élet, a legújabb Mondain-táncok bemutatása a Parketten.

Belépti díj 1 korona.

ÁPRILIS HÓ 1-ÉN

Győződjön meg,
nem kiselejtezett, régi szövetek, hanem tiszta gyapju 3 mtr szövet, egy teljes férfi öltönyre kapható 18 kor.-ért

Holtzer és Társa
posztó-áruházában
SZEGED, Vár-utca 7. szám.

(Főpostával szemben.)

100.000 KORONA ÉKSZERÁRU HITELRE

Közhírré tesszük, hogy 100.000 korona értékű ékszer-árukat óhajunk kényelmes részletfizetés eiben kihitelezni. Tehát mindenki vásárolhat divatos ékszer, arany, ezüst órákat. **Brilláns-árukat**, ezüst és kina ezüst evőszert, márvány és valódi bronz műipari tárgyakat hitelre. Azonnali fizetésnél 10% engedményt adunk.

Feltételek:

Az áruátvételnélkor a vételár $\frac{1}{4}$ része fizetendő.

A fennmaradt összegre havi részlet:

50 kor.-ig	K	5.-
100 "	"	8.-
200 "	"	15.-
300 "	"	25.-
500 "	"	40.-
1000 "	"	60.-
2000 "	"	100.-
3000 "	"	150.-
4000 "	"	200.-
5000 "	"	250.-

TELEFON 10-65.

FISCHER TESTVÉREK ÉKSZERÉSZEK
ÉS ÓRÁSOK
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 10. SZÁM

SPORT

0000

Vasárnap, e hó 5-én d. u. fél 4 órakor

a SzAK ujszegedi sporttelepén a

Temesvári

Kinizsi Sport-Egylet

és a

Szegedi Atlétikai Klub

tartalmék-csapatát mérkőznek.

A magyar válogatott csapat programja

(Saját tudósítónktól.) Az előző évhez mérten nagy és változatos program lebonyolítása hárul ebben az évben a magyar csapatra. Amíg 1913-ban csak Ausztria és Svédország csapatával mérkőzött a magyar csapat, addig 1914-ben a következő négy meccs vár rá:

Május 3. Magyarország—Ausztria.

Pünkösd vasárnap: Magyarország—Anglia.

Pünkösd hétfő: Magyarország—Franciaország.

Július 20. Magyarország—Svédország.

Május 3-án: Lembergbe is küld csapatot a Magyar Labdarúgók Szövetsége.

Kitűnik a programból, hogy sikerült az angol csapatot lekötni, ellenben Dániával, Hollandiával, Belgiummal és Németországgal ebben az évben nem sikerült nemzetközi összeköttetést létrehozni. Lázár József, a nemzetközi bizottság tagja, aki Kopenhágában, majd Londonban az MLSz képviselőjében eljár s a különböző nemzetek delegátusaival a tárgyalást folytatta és megérlelte (angol meccs), a következő magyarázattal szolgált a reprezentatív meccsnek megvalósítása elé torlódó nehézségről:

— A szövetség főtörekvése a világ legjobb csapatának, az angol csapatnak a megnyerése volt. Eleinte Ausztriával közösen akartuk menaszírozni az angol válogatott csapat turáját és ismeretes, hogy az osztrák szövetségnek (enyhén szólva) szűkkeblűségén majdnem megbukott az egész vállalkozás. Az angol csapat ugyanis nagyon megrágtult újabbán. Mr. Wall, a FA főtitkára kifejtette előttem, hogy az angol szövetség szakit az eddig követett elvével és ezentúl keresni akar csapatával a kontinensen. Eddig ugyanis alaposan ráfizetett minden turájára. Szívesen tette, mert Angliáé a vezető szerep a világ futball sportjában s ez tagadhatatlan erkölcsi kötelezettséggel járt. Tanítómestere, nemes példája volt Anglia a kontinensnek, a mi megért neki egy csomó angol fontot.

A „szakeladások“ kora azonban letűnt már. Megerősödött a kontinens sportja, annyira, hogy az angol csapat mérkőzése mindenütt attrakció, a legjobb üzlet már. Tudják ezt Angliában s így ehhez szabják az

angol csapat árát. De más is megrágtja az angol csapat turáját. Az utazásban részt vevő játékosok professzionisták, akik az utazás tartamára rendes fizetést s minden mérkőzésért még külön két fontot (48 korona) kapnak. Ha csak négy mérkőzést játszik az angol csapat, már 2000 korona külön díjazást kell kiosztani a rendes fizetésen fölül. Ez az oka annak, hogy a FA lehetőleg amatőr játékosokat is besoroz a csapatába, mert azok sem fizetést, sem külön díjazást nem kapnak s így jelentékenyen csökkentik a tura költségét.

— Az osztrák szövetség furcsa és érthetetlen magatartása miatt magára marad az MLSz, amely lemondott a nagyszabású tura rendezéséről s egyedül a magyar sport részére kötött le két mérkőzést, amelyek közül egyet valamelyik vidéki városunk kap meg propaganda célra. Mr. Wall megígérte, hogy erre való tekintettel mérsékli az angol csapat árát. A tárgyalás ebben az irányban most folyik, más minden fixirozva van már, sőt a FA elvben már hozzá is járult az angol-magyar meccs megtartásához.

— Sok szemrehányás érte a nemzetközi bizottságot, mert a dán-magyar mérkőzést nem tudta nyelbeütni. Sajnos, itt kettőn áll a vásár. A dán csapat el van halmozva reprezentatív mérkőzéssel, mert sok a szomszédja. Uram, mondta a dán szövetség képviselője, én tudom, hogy kiváló a magyar csapat, semmi szükségünk sincsen tehát arra, hogy megveressük csapatunkat Budapesten. A dán futball rögtön az angol futball után következik, nem dicsőség tehát, ha legyűri a magyar futballt, annál sulyosabb volna, ha a magyar csapat győzne. Ezt pedig nem kockáztathatjuk meg. Elégedjek meg tehát azzal a hivatalos magyarázattal, hogy a mi attrakció Budapesten, az távolról sem attrakció Kopenhágában s így a dán szövetség kénytelen visszautasítani a meghívást.

— Magyarország geográfiai fekvése okozza azt, hogy rendkívül nehéz összeköttetést létesíteni a nyugati államok futballszövetségeivel. Bécs már valamivel közelebb esik hozzájuk s ime, az osztrák szövetség nemzetközi programja még szegényebb, mint a miénk.

— Ebből a nézőpontból nagyon értékes a magyar-francia mérkőzés. Igaz, hogy a francia csapat nem képviseli a legelső klasszist, de a futball politikának másra is kell ügyelnie, mint a mérkőzések izgalmas, bizonytalan voltára. Olyan elszigetelten áll a magyar futball sport, hogy nélkülözhetetlen szüksége van szövetségesre, másrészt pedig valahol meg kell kezdeni a nemzetközi összeköttetések verbálisát. A magyar futball sport tehát örömmel nyújt kezét a Grand Nation sportjának s nagy tisztességgel tartja, hogy megküzdhet vele. Párison keresztül mindenhová könnyebb az út. A jövőt tartotta tehát a szem előtt az MLSz, amikor a nagy jóvedelemmel épenséggel nem kecsesítő magyar-francia mérkőzést lekötötte.

o A SzAK Szabadkán. Ma este zárta le a SzAK vezetősége a külön vonatra jelentkezők első csoportját. A csapat népszerűségére és a közönség nagy szeretetére vall az a körülmény, hogy már eddig is 150-en jelentkeztek és ha hozzászámítjuk a vasutas tagokat, kik százan vannak, úgy eddig 250 kisérről számolhatunk be. — A SzAK vezetősége kieszközölte a Máv. üzletvezetőségénél, hogy az utasok végleges számát vasárnap reggelig kell bejelenteni, így tehát a még utazni akaróknak módjukban áll legkésőbb szombat estig Boda Bertalan csemegeüzletében jelentkezniük. — Reméljük, hogy a csapat nagy ambícióval és belkesedéssel megy a küzdelembe és így az eredmény nem maradhat el. — A külön vonat pontban egy óra harminc percekor indul.

o SzAK I-b.—Kinizsi I-b. Élénk érdeklődéssel várják sportkörökben a két csapa

találkozását. A SzAK tartalékesapata ez alkalommal fog először új összeállításban a közönségnek bemutatkozni. A mérkőzést Beck Tibor (Szabadka) vezeti.

o A Bácska—SzAK mérkőzés bírója.

Mint a késő éjjeli órákban értesülünk a Magyar Labdarúgók Szövetsége bíró bizottsága a vasárnapi Bácska—SzAK bajnoki mérkőzés vezetésére a mérkőzés fontosságára való tekintettel Havas Lajost, a bizottság alelnökét, III. foku szövetségi bírót küldte ki. Havas szereplése garantálja a mérkőzés sima, fair lebonyolítását.

o Élet-halálra... Az utolsó helyre döntő fontosságú NSC—III. ker. TVE mérkőzésnek nincsen még bírója, mert az eddig fölkerült bírák elhárították maguktól a megtiszteltetést. Akármennyi baj van különben a bírákkal, tagadhatatlan, hogy akad köztük szép számmal kiváló, szakképzett s erős kezű sportsman is. De még ezeknek sincsen bátorságuk a döntő fontosságú meccs vezetésére, mert egyetlen bírói tévedés elégséges ahhoz, hogy jobbra vagy balra düljön a mérkőzés sorsa, már pedig a vereség együtt jár az első osztályból való kieséssel.

o Svéd—magyar birkózó-verseny. Hétfőn este megérkezett az a levél, melyet a svéd birkózó szövetség küldött Csanádi Mór előadónak s amelyben az egyes résztvevők-re a felvilágosításokat, illetőleg azok eredményeit adják. E levél Fischer Tibor szaktudását és elfogulatlan ítéletét dicséri, mert nagy részt fedi a vasárnapi számunkban megjelent szakeikkeinek helyes alapokon való megírását. A svéd szövetség levele a következőket tartalmazza a birkózókra vonatkozólag: Erik Öberg: 1913-ban svéd bajnok és az olimpiádon negyedik lett. Harry Larsson: 1910-ben könnyűsúly bajnok, 1911-ben pehelysúly bajnok. Nagyon jó birkózó és az idén Hegewald világbajnokot is legyőzte. Hugó Johanson: a legjobb svéd könnyűsúly bajnok, 1913-ban Breslauban a világbajnokságban második lett a pehelysúlyban. G. Swensson: svéd bajnok, 1913-ban Budapesten, az Európa-bajnokságban, második lett. Régi rutinos versenyző. E. Fälström: 1913-ban közép b) súly svéd bajnok, Breslauban a könnyűsúly világbajnokságban második lett. Legyőzte a világbajnok Claes Johansont is már, számos győzelme van és egyedül a finn Böling, ki az olimpiádon Ahlgrennel 9 órai birkózás után osztozkodott az első hellyel, tudta csak legyőzni. Joh. Nilsson, aki E. Melint helyettesíti, számos győzelemmel dicsékedhet s most a könnyűsúlyból átesett a közép a)-ba. Claes Johansson: közismert birkózó. Olimpiai győztes, Európa-bajnok. Fritz Johansson: szintén nagyszerű és legutóbb H. Christensent, a dán világbajnokot győzte le. Ahlgren tréning hiánya miatt távol tartja magát s inkább átengedte helyét A. Bark és A. Fredrikssonnak, akik közül különösen az első régi rutinos birkózó és svéd nehézsúly bajnok.

Butorszállításokat helyben és vidékre, beraktározást száraz raktár helyiségben eszközöl

Ungár Benő
szállító
Szeged, Jókai-utca 1. sz
Telefon 34.

Royal nagy kávéházban

Minden vasárnap

NAGY TOMBOLA

értékes ngereméngtárgyakkal. □
Naponta cigányzene.

SZINHÁZI VACSORA!

Saját termésű kitűnő hegyiborok.
Különlegesség: „Royal Zöldike.“

Tulajdonosok: Matejka és Fliegel.

KÖZGAZDASÁG

0000

x Helyiérdekű vasut Szeged-Dorozsma-Kiskunhalas között. Kiskunhalason tegnap rendkívüli városi közgyűlésen heves ellenzéki felszólalások után 57 szavazattal 55 ellenében elfogadták a tanács javaslatát. E szerint a *kiskunhalas—pusztamérges—kiskun-dorozsma—szegedi* helyiérdekű rendes vágányu vasut építéséhez 240,000 korona hozzájárulást adnak törzsrészvények ellenében. Kikötik azonban, hogy két éven belül föltétlenül meg kell építeni és a vasut mozgószerélyzetének Kiskunhalason kell laknia. Ez a helyiérdekű vasut nagyban előmozdítja Szeged élelmezési érdekeit, amennyiben a személyszállítás könnyebbé tétele által a szegedi piac frekvenciátalabb lesz.

x A börze husvétii vakációja. Az idén szokatlanul hosszú husvétii szünetben lesz részük a tőzsdei embereknek Bécsben is, Budapesten is, április 10-től április 14-ig, tehát *teljes négy napon át zárva maradnak a tőzsde hivatalos helyiségei.* Nagyszombaton más években dolgoztak a tőzsdén; az idén azonban április 11-re, a 1848-as törvények szentesítésének napjára esik Nagyszombat és így ezen a napon sem lesz hivatalos forgalom. Tekintve, hogy a bécsi tőzsde is zárva lesz négy napig; valószínű, hogy a magánforgalomban is szünetelni fog az üzleti tevékenység.

x A gabonakereskedők a behozatali jegyért. A *Magyar Gabonakereskedők Szövetségének* választmánya március 31-én az O. M. K. E.-ben tartott ülésén foglalkozott a gabonabehozatali jegy kérdésével. Igen beható vita után, amelyben a gabonakereskedelem legkiválóbb képviselői vettek részt, egyhanguan kimondotta a választmány, hogy szükségesnek tartja nemcsak a hazai malomipar, de a kereskedelem és mezőgazdaság érdekében is az 1900-ban megszüntetett *örlési forgalomnak gabonabehozatali jegy formájában való visszaállítását.* A szövetség kész a malomiparnak erre irányuló törekvését minden erővel támogatni abban az esetben, ha a gabonabehozatali jegy meghonosítása olyan formában történik, amely a gabonakereskedelem ez intézményhez fűződő nagyfontosságú érdekét teljes mértékben kielégíti. A gabonakereskedelem és a nem vízmentis malmok érdekében szükséges, hogy a vám külföldre történt liszt kivétel ellenében adott és megfelelő mennyiségű gabona vámmentes behozatalára jogosító jegy a közforgalom tárgya legyen. Kivánta továbbá, hogy megfelelő mennyiségű buza vámmentes behozatalára jogosító jegy buzakivétel ellenében is engedélyeztessék, mert a hazai gabonakereskedelem a keleti és nyugati államok között gabonaforgalom közvetítésében csak ily módon vesz részt. Mint-hogy a választmány meggyőződése szerint ezeknek a kívánságoknak a teljesítése minden gazdasági faktornak hasznára válnék, azok megvalósítása érdekében a legmesszebbmenő propagandát fogja kifejteni.

TŐZSDÉK

A budapesti gabonátőzsde.

A határidőpiacon a tegnapi (nyereséglebonyolítás nyomán keletkezett) lanyhaságot ma ismét árfolyás váltotta föl. Az olcsóbb árnívónál ugyanis megszűntek a román áruajánlatok, a készáru is szilárd, a kontremin tehát — figyelembe véve, hogy a mai fölmondás csak 4000 métermázsa buza — fedező vásárlásra használta föl az olcsóbb árfolyamokat. Az októberi búzát is vásárolták azok,

1 korona a mai naptól kezdve a valódi Tungstram-Wolfram fémszálas izzókörte 5, 10, 16, 25, 32 és 50 gyertyafény erősségben **FONYÓ SOMA** világitási vállalatánál, KÖLCSEY-UTCA Wagner-palota. **Utánzatoktól óvakodjunk!** Minden egyes izzókörte cégem rajta van.

75% villany megtakarítás!

akik olcsónak tartják a májusihoz képest. Az árfolyamok a következők:

Buza áprilisra 12.68, májusra 12.59, októberre 11.28. Rozs áprilisra 10.20, októberre 8.71, Tengeri májusra 6.78, júliusra 6.92. Zab áprilisra 7.82, októberre 7.77. A készáruvásáron néhány fillérrel javult az irány.

A budapesti értéktőzsde.

Az angol konzol tegnapi szenzációs ár-emelkedése, ugyszintén a berlini magánkamatláb ujboli hanyatlása egynegyed százalékkal ismét a pénzpiac megnyihülését helyezte előtérbe. Amde ezzel szemben a kellemetlen külső politikai fejtegetéseket kellett tekintetbe venni, nevezetesen a szerb miniszterelnök beszédét, amelyet tegnap a szkupstinában tartott, azonkívül az albániai hírek is némi megfontolóra adtak okot. Kezdetben barátságos volt az üzlet iránya az előtőzsdén, nevezetesen a magyar koronajáradék hamarosan javult egynegyed százalékkal, az új magyar kölesön is tartott áron volt keresett. Amde a határidőpiacon némileg gyöngült, nevezetesen a rimamurányi részvény esökkent 2—3 koronával, mert a bécsi vaspiacon ma némi reakció tünetei mutatkoztak. A zárulat kedvtelen volt. A készáru piacon abszolute nem volt üzlet, csak az ált. köszér részvényt vásárolták az e héten elért legdrágább áron.

Kötöttek: Osztrák hitel 640—640.25. Jelzálogbank 430. Agrárbank 508.50. Magyar bank 517—517.75. 4 és fél százalékos járadék 90.75—90.80. 4 százalékos koronajáradék 82.40—82.50. Prompt. 82.57—82.60. Osztrák és Magyar államvasut 715. Déli vasut 104.50. Városi villamos vasut 326.50—327.50. Közuti vasut 635—636.50. Rimamurányi 658.50—662.56. Mercureur 267. Salgótarjáni 719.

A bécsi börze.

Kötöttek: Osztrák hitel 639.50. Magyar hitel 823. Angló-bank 343.50. Unió bank 594.50. Bankverein 534. Landerbank 521. Dohányrészvény 434. Alpési bányarészvény 833. Rimamurányi 659. Prágai vasmű 2510. Skoda 767. Osztrák államvasut 714. Lombárd 103.25. Déli vasut 242.50. Török sorsjegy 226.50. Márka készpénzért 117.45. Magyar koronajáradék 82.35.

Az irány a vasértékekben gyöngé, egyébként szilárd.

Árujegyzés.

Budapest—ferencvárosi zárt sertésvásár. Fölhajtás déli fél tizenkét óráig: 1803 sertés, 5 süldő. Árak: zsirsertés fiatal, nehéz 148 fillér, könnyű 160—174 fillér, süldő 174 fillér, élősulyban, levonással. Vásár iránya élénk. Árak szilárdak.

Budapesti vágómarhavásár. Fölhajtás déli fél tizenkét óráig: 309 nagy vágómarha és pedig 1156 magyar és tarka ökör, 821 magyar és tarka tehén, 283 magyar bika, 49 magyar bivaly, 34 elsőrendű hizott bika, 222 közép, 25 silány, 274 elsőrendű hizott ökör, 939 közép, 70 silány, 79 elsőrendű hizott tehén, 699 közép, 65 silány. Árak: Bika jobb minőségű 82—88 fillér, kivételesen 90 fillér, silány 72—80 fillér, magyar hizott ökör jobb 86—92 fillér, kivételesen 96 fillér, közép 70—84 fillér, silány 54—66 fillér, tarka hizott ökör jobb 88—96 fillér, kivételesen 104 fillér, közép 76—86 fillér, silány 68—74 fillér, tarka tehén 62—94 fillér, kivételesen 100 fillér, magyar tehén 72—88 fillér, bivaly 46—54 fillér, kivételesen 62 fillér, növendék 66 fillér.

Felelős szerkesztő: Pásztor József.

Kiadótulajdonos: Várnay L.

Városi

színház.

MA

A TÜNDERLAKI LÁNYOK.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

A báró
Bergné
Boriska
Olga
Manci
Sári
Matild
Pázmán
Petrencsey Sándor
Róza
Pista

leányai

Almássy
Csáder
Szohner
Simkó
Tallian
Péjme
Miklóssy M.
Petheő
Körmendi
Martinyi J.
Szendrő

„KOSSUTH“-kávéházban

megkezdődött a
NAPONTAI

mozgófénykép előadás szabad
bemenettel.

Minden csütörtök, szombat és vasárnap
Értékes **TOMBOLA** tárgyak.

Szolid családi műsor. — Női ki-
szolgálás teljesen beszüntetve.

A zenét **GONDI KÁLMÁN** Szegeden
legjobb cigányprimás teljes zenekarát al-
hangversenyez.

Kezdeté pontban 9 órakor.

Mossunk levegővel!

„ASPIRATOR“ mosógéppel!

Nem rongálódik a ruha föbbé!

Nem kell a ruhát döngölni!!

2 óra alatt annyi
ruha mosható, mint
ezelőtt egy személy
egy nap alatt mosott.

Ára 8 korona.

Egyedárusítás Csongrádvármegye
részére

Sandberg Henrik

műszaki üzletében

SZEGED, SZÉCHENYI-TÉR 16. SZ.

Thierry A. gyógyszer. balzsama
 segítséget nyújt bármely betegség ellen, különösen a légzési szervek megbetegedéseinek, köhögés, elnyálkásodás, gégekatarrhus, tüdőbaj, étvágytalanság, rossz emésztés koleraszzerű betegégeknél, gyomorgörcs esetén. Külsőleg az összes szájbetegségeknek, fogfájásnak, mint szájvíz, égési sebeknek és kiütések ellen kitűnő bevált. — 12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy speciálúveg 5.60 K. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kerőcse.
 Megakadályoz s megszüntet vereműgés-fájdalmas operációkat leggyakrabban tesztelésessé tesz. Használataa gyermekgyógyásznoknál, fájó emlők tejmegindításnál, rekedés, emlékményedés ellen. Orbánc feltört lábak, sebek, dagadt végtagok

csontszű, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás v. zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítása mint üveg, szálka, por, serét, tüske stb., kinővések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgöyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fölfekvésnél, vérkelekknél, fülfolyásnál, valamint kipálás esetén csecsemők-nél stb. stb. kitűnő hatású.

Két tégely ára K 3.60 pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható TÖRÖK JÓZSEF gyógytárában valamint az ország legtöbb gyógytárában. Nagyban THALMAYER és SEITZ, Hochmeister utódot és RADANOVITS TESTVÉREK drogériákban Budapesten. — Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk közvetlenül Thierry A. „Órangyal“-gyógyzertárából Pr. grada (Rohitsch-Sauerbrunn mellett.)

APRÓHÍRDETÉSEK.

Csipke-

és szövettüggönyök különös gondal vegyileg tisztítottak olcsó árak mellett és rövid idő alatt

LUCZA JÓZSEF

kelmefestő és vegytisztítónál

Laudon-utca 9., Valéria tér sarok. Telefon 994. Gizella-tér 3. sz., Balogh-palota. Telefon 1055. Fiókküzet: ZENTA, Főter Zenta és Vidéke Takarékszövetkezetében. HÓDMEZŐVÁSÁRHÉLY. Szegedi-u. 8.

Hajhullás, hajkorpa gyorsan elmúlik a Leinzinger-féle „in a h a j s z e s z” áttal. Ára 1 kor. Kapható Leinzinger Gyula gyógyzertárában Szeged, Széchenyi-tér. 520

Hajöszülés ellen csakis az ártalmatlan Leinzinger-féle „Hajrestorer” használja. Ára 2 korona. Kapható Leinzinger Gyula gyógyzertárában Szeged, Széchenyi-tér. 520

Izzad valamely testrész? Ugy használja a dr. Leinzinger-féle kipróbált szert. Üvege 60 fill. léért kapható Leinzinger gyógyzertárában Szeged, Széchenyi-tér. 520

Nézzé meg jól!

ez az eredeti a valódi

Szt. István

Duplamalátasör.

Csak ilyen! fogadjon el!
 Mindenütt kapható.

Vénig Gyula

cipész és orthopéd

SZEGED, Jókai-utca.

Mérték utáni megrendelések a legjobb anyagból, kizárólagosan a láb fekvése szerint jutányosan készülnek. — A vadász urak figyelmét felhívom vízhatlan cipőimre és csizmáimra. Amerikai cipők specialista készítője!

Zongoratanítás

Szegheő Gyuláné, lakik Zászló-utca 7. sz. a. zongoraórákat ad: kezdőket, haladókat gyakorol, akár saját lakásán, de óhajtásra házhoz is megy.

Szeged szab. kir. város tanácsától.
 47325—1913. tan. szám.

Versenyárgyalási hirdetemény.

A város tulajdonát képező toronyórák kijavitási, kezelési és karbantartási munkáinak vállalati uton leendő biztosítása iránt

f. évi április hó 10-én délelőtt 10 órakor a gazdasági I. tan. ügyosztályban (Bérház I. emelet) tanácsi jóváhagyás fentartása mellett zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A szabályszerű, s (600) Hatszáz korona bánatpénzzel ellátott zárt ajánlati levelek az árlejtés napjának délelőtti 10 órájáig a tanácsi iktató hivatalba (Városháza földszint) nyujtandók be.

Elkésve érkezett, kellő bánatpénzzel el nem látott, szabálytalan, avagy utóajánlatok figyelembe nem vehetők.

A vállalati feltételek a fenti ügyosztályban, a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Szeged szab. kir. város tanácsának 1914. március hó 30-án t. ü.

Bokor Pál,
polgármester h.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Kárász-utca 9.

Délmagyarországi fiókküzet
 SZEGED, Kelemen-u. 11. Telefon 833.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

UNDERWOOD LÁTHATÓ IRÁSU ÍRÓGÉP

38-31

GEREBÉN BEIA ANDRÁSSY-UTI

Sokszorosítások, másolások, írógépjavitások. Amerikai kellékraktár. Állandó gépiro tanfolyam.

Kopny Gyula

Auer-fény világítási- és jókarbantartási vállalat.

Szeged, Kosuth Lajos-sugárut 1. szám.

Csillárok, gázfűzők és mindennemű gázfelszerelési cikkek raktára

Telefon: 468. Telefon: 468.

Gólya áruház

MEGNYILT!!!

Kossuth Lajos-sugárut 1. szám (Bruckner vaskereskedés mellett.)

Női szövetek, kézműárúk, pongyolák, blousok, aljak, női ingek, alsószoknyák, kötények, csipkék, himzések, keztyűk, harisnyák és mindenféle női és férfi

:: divat cikkekben ::

igen olcsó árakkal!

MEGNYILT!!!